

ฉบับสมบูรณ์

(ตามมติ ครั้งที่ ๓ / ๒๕๖๘)

เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ลงชื่อประธานกรรมการ

(ผู้อำนวยการ สำนักงานตรวจสอบ ได้รับอนุญาต)

คู่มือปฏิบัติงาน

เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการศึกษาศาสตร์ฉุกเฉิน
โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

โดยวิธีปกติ

ของ

นายพรชัย คินันติ

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการ
(ตำแหน่งเลขที่ พวช. 11574)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาภรณ์
คณะแพทยศาสตร์จุฬาภรณ์
มหาวิทยาลัยนวมินทราราช

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง

พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ
(ตำแหน่งเลขที่ พวช. 11574)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาภรณ์
คณะแพทยศาสตร์จุฬาภรณ์
มหาวิทยาลัยนวมินทราราช

คู่มือปฏิบัติงาน

เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

โดยวิธีปกติ

ของ

นายพรชัย กินันติ

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการ
(ตำแหน่งเลขที่ พวช. 11574)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
คณะแพทยศาสตร์วิชาระบบทั่วไป
มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิทยาลัย

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง

พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ
(ตำแหน่งเลขที่ พวช. 11574)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
คณะแพทยศาสตร์วิชาระบบทั่วไป
มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิทยาลัย

คำนำ

ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลลาวชิรพยาบาล ให้บริการด้านการรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุบดีเหตุ และฉุกเฉินทุกรอบบ ทั้งในและนอกเวลาการศกอค 24 ชั่วโมง และให้บริการด้านการรักษาพยาบาล โดยให้บริการด้านการรักษาพยาบาลแบบครบวงจร ตั้งแต่แรกรับ จนถึงจำหน่าย และมีช่องทางพิเศษ (fast track) รวมถึงผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำส่วนใหญ่จดอยู่ในผู้ป่วยกลุ่มนี้ด้วย ส่วนใหญ่ผู้ป่วย ที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่จะได้รับการดูแลจากพยาบาลวิชาชีพประจำห้องช่วยชีวิต (resuscitation room) และห้องตรวจ (treatment) ซึ่งบทบาทพยาบาลแผนกฉุกเฉิน เริ่มตั้งแต่การประเมินผู้ป่วย การวินิจฉัยปัญหาทางการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล รวมทั้งการจำหน่ายผู้ป่วยในกรณีผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำอยู่ในภาวะวิกฤต เพื่อให้การดูแล ผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำได้ครบถ้วนถูกต้องและการให้ข้อมูลผู้ป่วยและญาติ

ญี่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลลาวชิรพยาบาล ผู้จัดทำของขบวนะคุณหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าสาขาวิชาพยาบาล เวชศาสตร์ฉุกเฉินและบริการด้านหน้า หัวหน้าตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน พยาบาลวิชาชีพทุกท่าน ตลอดจน บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าญี่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะ น้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลลาวชิรพยาบาลนี้จะเป็นประโยชน์กับ บุคลากรทางการแพทย์และผู้สนใจ

พรชัย คินันติ
มีนาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
ขอบเขตของคู่มือปฏิบัติงาน	๓
คำจำกัดความเบื้องต้น	๓
บทที่ ๒ โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ	๔
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง	๔
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	๘
โครงสร้างการบริหาร	๙
บทที่ ๓ หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน	๑๑
หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน	๑๑
วิธีการปฏิบัติงาน	๑๓
เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรดำเนินการปฏิบัติงาน	๑๘
แนวคิดที่ใช้ในการทำคู่มือปฏิบัติงาน	๑๘
บทที่ ๔ เทคนิคการปฏิบัติงาน	๒๑
แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน	๒๑
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๒๒
วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	๓๒
รายงานรวม/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน	๓๒
บทที่ ๕ ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ	๓๖
ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	๓๖
แนวทางแก้ไขและพัฒนา	๓๖
ข้อเสนอแนะ	๓๖
บรรณาธิการ	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	39
ภาคผนวก ก Flow การติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการแผนกฉุกเฉิน	40
ภาคผนวก ข แบบบันทึกและติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่เกิด Hypoglycemia แผนกฉุกเฉิน	42
ภาคผนวก ค แนวทางปฏิบัติ เรื่อง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL	44
ภาคผนวก ง Powdered Dextrose หรือวชิรไสป์ เช็ต	50
ภาคผนวก จ ใบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน	52
ภาคผนวก ฉ หนังสือรับรองการใช้คู่มือ	57
ประวัติผู้เขียน	60

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 โครงการสร้างการนักค้นบัญชาฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลาวชีรพยาบาล	9
แผนภูมิที่ 2.2 โครงการสร้างการบริหาร ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลาวชีรพยาบาล	10

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่เป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุขของโลก การรักษาเป็นเพียงการประคับประคองไม่ให้มีการสูญเสียการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายเท่านั้น โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตจากเดิม คุณลักษณะที่เหมาะสมกับโรค เพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้ใกล้เคียงภาวะปกติมากที่สุด จากข้อมูลสมาคมเบาหวานนานาชาติ (International Diabetes Federation: IDF) (Abdelhafiz, Rodriguez-Mañas, Morley, & Sinclair, 2015) ได้รายงานว่าในปัจจุบันทั่วโลกมีจำนวนผู้ป่วยเบาหวานมากกว่า 300 ล้านคน มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคเบาหวาน 1 ล้านคนต่อปี เฉลี่ย 8 วินาทีต่อ 1 คน และผู้ป่วยโรคเบาหวานร้อยละ 40 มีโอกาสที่จะเกิดโรคไตวายเรื้อรังการรักษาโรคเบาหวานเป็นเพียงการประคับประคองไม่ให้มีการสูญเสียการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายมากขึ้นเท่านั้น โดยการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตไปจากเดิม เพื่อการคุ้มครองให้เหมาะสมกับโรค เพื่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้ใกล้เคียงภาวะปกติมากที่สุด (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2566; ชนิษฐ์นากุธีมาศ, 2558)

ศึกษาศาสตร์จุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชคูณผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะจุกเฉินที่มารับบริการ ในปีงบประมาณ 2565 ถึง 2566 จำนวน 299 ราย พ布ว่าร้อยละ 30 เป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะระดับน้ำตาลในเลือดต่ำ และกลับมา nondiabetic ในศึกษาศาสตร์จุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาลซึ่งร้อยละ 80 (ศึกษาศาสตร์จุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล, 2565) จากการปฏิบัติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ป่วย โรคเบาหวานทั้งด้านการควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย การคุ้มครองผู้ป่วยและด้านการใช้ยา

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการคุ้มครองผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะระดับน้ำตาลในเลือดต่ำที่มารับบริการศึกษาศาสตร์จุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล ดังแต่แรกรับจนถึงกำหนด โดยใช้กระบวนการพยาบาลและรูปแบบการดำเนินการผู้ป่วยตามหลัก D-METHOD ในการจัดทำคู่มือในครั้งนี้ (คาดวัดปี ฤทธิ์ก้า, 2562) ซึ่งเป็นการเตรียมผู้ป่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและการปฏิบัติที่เริ่มต้นแต่ผู้ป่วยเข้ามารักษาในศึกษาศาสตร์จุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาลจนกระทั่งกำหนดออกจากการศึกษาศาสตร์จุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล และการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานบริการใกล้บ้านเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวในการคุ้มครองผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถควบคุมอาการกำเริบของโรคได้ ขณะการเดื่อมไพรหม่องอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อนของโรค ลั่งผดให้ผู้ป่วยและญาติมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ป่วย ทั้งด้านการควบคุมอาหารการออกกำลังกาย การคุ้มครองผู้ป่วยและเข้าและด้านการใช้ยา สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในระดับใกล้เคียงภาวะปกติ

มากที่สุด ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเพิ่มขึ้น นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขเหมือนบุคคลทั่วไป

การพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะระดับน้ำตาลในเลือดต่ำที่มารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ เริ่มตั้งแต่ประเมินผู้ป่วย การคัดแยกผู้ป่วยตามความรุนแรง การสังเกตอาการ ภาวะแทรกซ้อน การปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการรักษาและการวางแผนของโรค โดยใช้กระบวนการพยาบาล รวมถึงการวางแผนสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวานมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยใช้รูปแบบ D-METHOD สามารถทำให้ผู้ป่วยเบาหวานมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลตนเองได้ดีขึ้นและส่งผลให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลง ดังนี้ พยาบาลวิชาชีพควรให้การดูแลผู้ป่วยเบาหวานโดยการนำการวางแผนสำหรับผู้ป่วยมาใช้ในการปรับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานเพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวานสามารถดูแลตนเองได้อย่างต่อเนื่องเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปทั้งนี้พยาบาลวิชาชีพแผนกฉุกเฉินมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการดูแลผู้ป่วยทางด้านพยาบาลที่มีภาวะฉุกเฉินในภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ดังนี้ พยาบาลวิชาชีพแผนกฉุกเฉินต้องให้การดูแลใช้หลักกระบวนการพยาบาล จึงจัดทำคู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ฉบับนี้เพื่อให้พยาบาลวิชาชีพประจำตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉินดูแลตามหลักของกระบวนการดูแลและการวางแผนสำหรับผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัย ได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์
2. เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับการดูแลปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพตามกระบวนการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติการพยาบาลการวางแผนการสำหรับผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์
2. ผู้ป่วยได้รับการดูแลตามมาตรฐานการรักษาและการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์
3. ใช้ประกอบการนิเทศบุคคลากรใหม่ของตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์

ขอบเขตการดำเนินการ

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้พยาบาลวิชาชีพประจำตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉินฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ คณะแพทยศาสตร์จุฬาภรณ์ มหาวิทยาลัยนวมินทรราชใช้เป็นแนวทางในการพยาบาล

ผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาลและการวางแผนสำหรับผู้ป่วยตามหลัก D-METHOD

คำจำกัดความเบื้องต้น

ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ หมายถึง ภาวะที่ร่างกายมีระดับน้ำตาล หรือกลูโคส (glucose) ในเลือดต่ำกว่า 70 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร (mg./dl.) ที่เข้ามารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล

การพยาบาล หมายถึง การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีภาวะฉุกเฉินตามกระบวนการพยาบาล ได้แก่ การประเมินความรุนแรง การวินิจฉัยการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล แก้ไขภาวะฉุกเฉิน การประเมินผลการพยาบาล และการวางแผนการสำหรับผู้ป่วย โดยใช้หลัก D-METHOD

การเตรียมผู้ป่วยในการดูแลตนเองก่อนสำหรับออกจากโรงพยาบาล หมายถึง การวางแผนสำหรับผู้ป่วย (Discharge Plan) โดยใช้ หลัก D-METHOD ประกอบไปด้วย D: Diagnosis ให้ความรู้เรื่องโรคที่เป็นอยู่ถึงสาเหตุ อาการ การปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง M: Medicine แนะนำการใช้ยาที่ตนเองได้รับอย่างละเอียด สรุปคุณของยา ขนาด วิธีใช้ ข้อควรระวังในการใช้ยา ตลอดจนการสังเกตภาวะแทรกซ้อนรวมทั้งข้อห้าม การใช้ยาด้วย E: Environment/Environment การจัดการสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการปัญหาด้านเศรษฐกิจ บางรายอาจจะต้องฝึกฝนอาชีพใหม่เป็น T: Treatment ทักษะที่เป็นตามแผนการรักษา เช่นการทำแพลง รวมถึงการเพาส์เจตอาการ ตนเองและแข็งให้พยาบาลทราบ H: Health การส่งเสริม ฟื้นฟูสภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการบังคับการแทรกซ้อนต่าง ๆ O: Out patient การมาตรวจตามนัด การติดต่อขอความช่วยเหลือจากสถานพยาบาลใกล้บ้าน ในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินตลอดจนการส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลต่อเนื่อง และ D: Diet การเลือกรับประทานอาหารเหมาะสมกับโรคหลักเดี่ยงหรือดื่มน้ำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

บทที่ 2

โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

การกำหนดแนวทางบริหารทรัพยากรบุคคลจะต้องมีเรื่องการประเมินลักษณะงานที่ระบุถึงขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของงานหรือตำแหน่งนั้น ๆ เพื่อให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพสอดคล้องกับภารกิจขององค์กร สำหรับตึกเวชศาสตร์สุกเจน สังกัดฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชีรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ผู้จัดทำเป็นพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งของหัวหน้าตึกเวชศาสตร์สุกเจน พยาบาลวิชาชีพประจำตึกเวชศาสตร์สุกเจน เจ้าหน้าที่พยาบาล ตึกเวชศาสตร์สุกเจน ธุรการประจำตึกเวชศาสตร์สุกเจน และพนักงานทั่วไปประจำตึกเวชศาสตร์สุกเจน ดังต่อไปนี้

หัวหน้าตึกเวชศาสตร์สุกเจน

1. ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงที่ยุ่งยากซับซ้อนในภาวะฉุกเฉิน
2. จัดระบบการบริการพยาบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. นิเทศ ตรวจเยี่ยมติดตาม ประเมินผลการบริการพยาบาล พร้อมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บริการ
4. รวบรวมสถิติ ข้อมูลผลลัพธ์การบริการ และผลการดำเนินงาน นำมาวิเคราะห์วางแผนปรับปรุงระบบ การบริการ
5. ปฏิบัติการพยาบาลดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและผู้บาดเจ็บที่มีปัญหาสุขภาพแทรกซ้อน และมีภาวะแทรกซ้อนทั้งในสถานการณ์ปกติและในภาวะภัยพิบัติ
6. ประเมินสภาพ จำแนกความรุนแรง (triage) วินิจฉัยปัญหาหรือความผิดปกติ และภาวะเสี่ยงของผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ เพื่อให้การช่วยเหลือทางนิติวิทยาศาสตร์ และวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทันสถานการณ์และทันเวลา
7. ดูแลและให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยหรือบาดเจ็บ หรือจัดเตรียมผู้ป่วยหรือบาดเจ็บ ตามเงื่อนไขที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อเตรียมผู้ป่วยให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะรับการรักษา
8. ถังเกดอาการ และเฝ้าระวังผู้ป่วยหรือบาดเจ็บ เพื่อตัดสินใจช่วยเหลือในการณ์ฉุกเฉิน และรับคุณได้อย่างปลอดภัย
9. ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อดูแลการตอบสนองต่อการดูแลและใช้เป็นข้อมูลในการปรับแผนการดูแลต่อเนื่อง
10. บันทึก รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผลการรักษาพยาบาล อาการและความเปลี่ยนแปลงฉุกเฉิน/บาดเจ็บ ได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

11. วางแผนการจําหน่ายผู้ป่วยชุกเฉินหรือบาดเจ็บ ได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
12. ควบคุมอนามัยและสิ่งแวดล้อม เพื่ออำนวยความปลอดภัยและความสุขสบายแก่ผู้ใช้บริการให้บริการทั้งทางร่างกายและจิตใจ
13. ส่งเสริมสุขภาพ และพื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ป่วยชุกเฉิน/ บาดเจ็บมีสุขภาพแข็งแรง สามารถดูแลสุขภาพตนเอง และครอบครัวได้ตามศักยภาพ
14. สอน แนะนำ ให้คำปรึกษาเบื้องต้นด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน เกี่ยวกับการส่งเสริม ป้องกัน ดูแลรักษา พื้นฟูสภาพ เพื่อให้ทราบวิธีปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้
15. ให้บริการข้อมูลทางวิชาการ จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพยาบาล เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ลดความเสี่ยง และสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานและใช้ในการประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงาน หลักเกณฑ์มาตรฐานการต่าง ๆ

พยาบาลวิชาชีพประจำตึกเวชศาสตร์ชุกเฉิน

1. ปฏิบัติการพยาบาลขั้นพื้นฐานตามแนวทางที่กำหนดและมาตรฐานวิชาชีพ ใน การให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย/ ผู้บาดเจ็บ ในหน่วยงานอุบัติเหตุและชุกเฉิน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการ
2. ประเมินสภาพ จำแนกความรุนแรง (triage) วินิจฉัยปัญหาหรือความผิดปกติ และภาวะเสี่ยงของผู้ป่วย/ ผู้บาดเจ็บที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ เพื่อให้การช่วยเหลือทางนิติวิทยาศาสตร์ และวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทันสถานการณ์และทันเวลา
3. ประเมินสภาพ จำแนกความรุนแรง (triage) วินิจฉัยปัญหาหรือความผิดปกติ และภาวะเสี่ยงของผู้ป่วย/ บาดเจ็บที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ เพื่อให้การช่วยเหลือทางนิติวิทยาศาสตร์ และวางแผนให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทันสถานการณ์และทันเวลา
4. ดูแลและให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยหรือบาดเจ็บ หรือจัดเตรียมผู้ป่วย/ บาดเจ็บ ตามเงื่อนไข ที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อเตรียมผู้ป่วยให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะรับการรักษา
5. สังเกตอาการ และเฝ้าระวังผู้ป่วยหรือบาดเจ็บ เพื่อตัดสินใจช่วยเหลือในการฉีดยาและรับด่วนได้อย่างปลอดภัย
6. ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อดูแลการตอบสนองต่อการดูแลและใช้เป็นข้อมูล ในการปรับแผนการดูแลต่อเนื่อง
7. บันทึก รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผลการรักษาพยาบาล อาการและความเปลี่ยนแปลงชุกเฉิน/ บาดเจ็บ ได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
8. วางแผนการจําหน่ายผู้ป่วยชุกเฉินหรือบาดเจ็บ ได้รับการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
9. ควบคุมอนามัยและสิ่งแวดล้อม เพื่ออำนวยความปลอดภัยและความสุขสบายแก่ผู้ใช้บริการให้บริการทั้งทางร่างกายและจิตใจ

10. ส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ป่วยดูแลเงิน/ บาดเจ็บมีสุขภาพแข็งแรง สามารถดูแลสุขภาพตนเอง และครอบครัวได้ตามศักยภาพ
11. ติดตามประเมินผลการทำงานของทีมบุคลากรทางการพยาบาลและควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่มุ่งเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
12. ติดต่อประสานงานกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาลเพื่อสิทธิประโยชน์และการได้รับการดูแลต่อเนื่องของผู้ป่วย
13. พิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและผู้ให้บริการ
14. สอน นิเทศ ฝึกอบรมการปฏิบัติการพยาบาลแก่บุคลากรพยาบาลในหน่วยงาน

เจ้าหน้าที่พยาบาลดีกเวชศาสตร์ดูแลเงิน

1. ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยที่มีอาการในระยะไม่รุนแรงหรือไม่เป็นอันตรายตามแผนการพยาบาลที่กำหนด ไว้ในด้านการรักษาพยาบาลกายให้การกำกับดูแลของพยาบาลวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนด ให้การพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยโดยเน้นการตอบสนองความต้องการในกิจวัตรประจำวัน ความสุขสนับสนุน และความปลอดภัยของผู้ป่วยตามแผนการพยาบาลที่กำหนด การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย การป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ
2. ดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมภายในห้องผู้ป่วย
3. ช่วยแพทย์ในการตรวจรักษาและทำหัดถุง
4. ช่วยเก็บสิ่งส่งตรวจ
5. ช่วยในการรับและส่งผู้ป่วยไปตรวจรักษา นอกห้องผู้ป่วยหรือส่งผู้ป่วยกลับบ้าน
6. รายงานอาการผู้ป่วย เพื่อค้นหาสาเหตุโดยใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลและวิทยาศาสตร์กายได้การกำกับดูแลของพยาบาลวิชาชีพ
7. ร่วมทีมแพทย์และพยาบาลปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการควบคุมป้องกันโรค ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยในชุมชน เพื่อให้เป็นไปตามแผนการรักษา
8. ติดต่อประสานงาน อำนวยความสะดวกให้กับผู้ป่วย เช่น ติดตามผลการรักษาของผู้ป่วยจากแพทย์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลรักษาผู้ป่วยตามมาตรฐานกำหนด
9. มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ ปฏิบัติการด้านช่วยเหลือพยาบาลเพื่อนำความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ช่วยในการดูแลรักษาผู้ป่วย
10. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการช่วยเหลือการพยาบาลกับผู้ป่วยดังในที่มีงาน เช่น การให้ความรู้ด้านสุขวิทยาและการปฏิบัติตัว

ธุรการประจำศูนย์เวชศาสตร์ดูแลเงิน

1. มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ต่อสาธารณะสัมพันธ์ของหน่วยงาน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บันทึกข้อมูล จัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. รับและส่งเอกสารไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ช่วยรับและต่อโทรศัพท์เพื่อติดต่อประสานงานต่าง ๆ เช่น ขออนุญาต เปลอนอน ในการรับส่งผู้ป่วย ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ หรือข้ายachtของผู้ป่วยอื่น หรือส่งกลับบ้าน

4. จัดเตรียมเอกสารเวชระเบียนสำหรับผู้ป่วยรับใหม่ และรวบรวมรายงานเมื่อผู้ป่วยจำหน่าย จัดส่งให้แพทย์เพื่อสรุปเวชระเบียนต่อไป

5. รวบรวมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้แล้ว โดยนับจำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือให้ครบถ้วน เก็บในแคอกของไปยังงานเวชภัณฑ์ปลอดเชื้อของโรงพยาบาล

6. ตรวจนับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ เวชภัณฑ์ทางการแพทย์ ของใช้ประจำวันให้ครบถ้วน และเพียงพอในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย

7. ช่วยบันทึกข้อมูลการเบิกของใช้ประจำวันตามที่หัวหน้าหอผู้ป่วยให้เบิก เช่น อุปกรณ์และเวชภัณฑ์พัสดุต่างๆ ที่ใช้ภายในหน่วยงาน

8. บันทึกข้อมูลผู้ป่วยในระบบคอมพิวเตอร์ภายในให้การกำกับดูแลของพยาบาลวิชาชีพ เช่น การส่งปรึกษาต่างแผนก การนัดผู้ป่วย การเบิกอาหารของผู้ป่วย บันทึกค่าบริการทางการพยาบาล การทำหัตถการ ตามที่บันทึกไว้ในเวชระเบียน

9. สำรวจ และเบิกเอกสารที่ใช้ประจำวันในหอผู้ป่วยให้มีจำนวนเพียงพอ

10. ช่วยลงบันทึกจำนวนผู้ป่วยรับใหม่ จำหน่าย ข้ายacht หรือถึงแก่กรรม ในสมุดสถิติ และในคอมพิวเตอร์

พนักงานทั่วไปประจำตึกเวชศาสตร์คุณเจิน

1. ดูแลทำความสะอาด อุปกรณ์เครื่องมือของใช้ต่างๆ เช่น เตียง ผ้า羽绒 โต๊ะข้างเตียง เก้าอี้ ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

2. รับพัสดุ และเวชภัณฑ์ที่เบิกจ่ายของหน่วยงาน

3. ส่ง และรับอุปกรณ์ที่งานเวชภัณฑ์ปลอดเชื้อ

4. ส่ง และติดตามใบปรึกษาแผนกต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารการยืมและคืนเวชระเบียน

5. รับเตือนผ้าผู้ป่วย ผ้าเช็ดมือ พับและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

6. ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ใบของเลือด รับเตือนและส่งคืนเลือด

7. ทำความสะอาดตามอาหารและส่งคืนตามกำหนด

8. เก็บ และแยกผ้าเช็ดตัวผู้ป่วย เก็บผ้าปืนให้เรียบร้อยพร้อมส่งให้เข้าหน้าที่มารับ

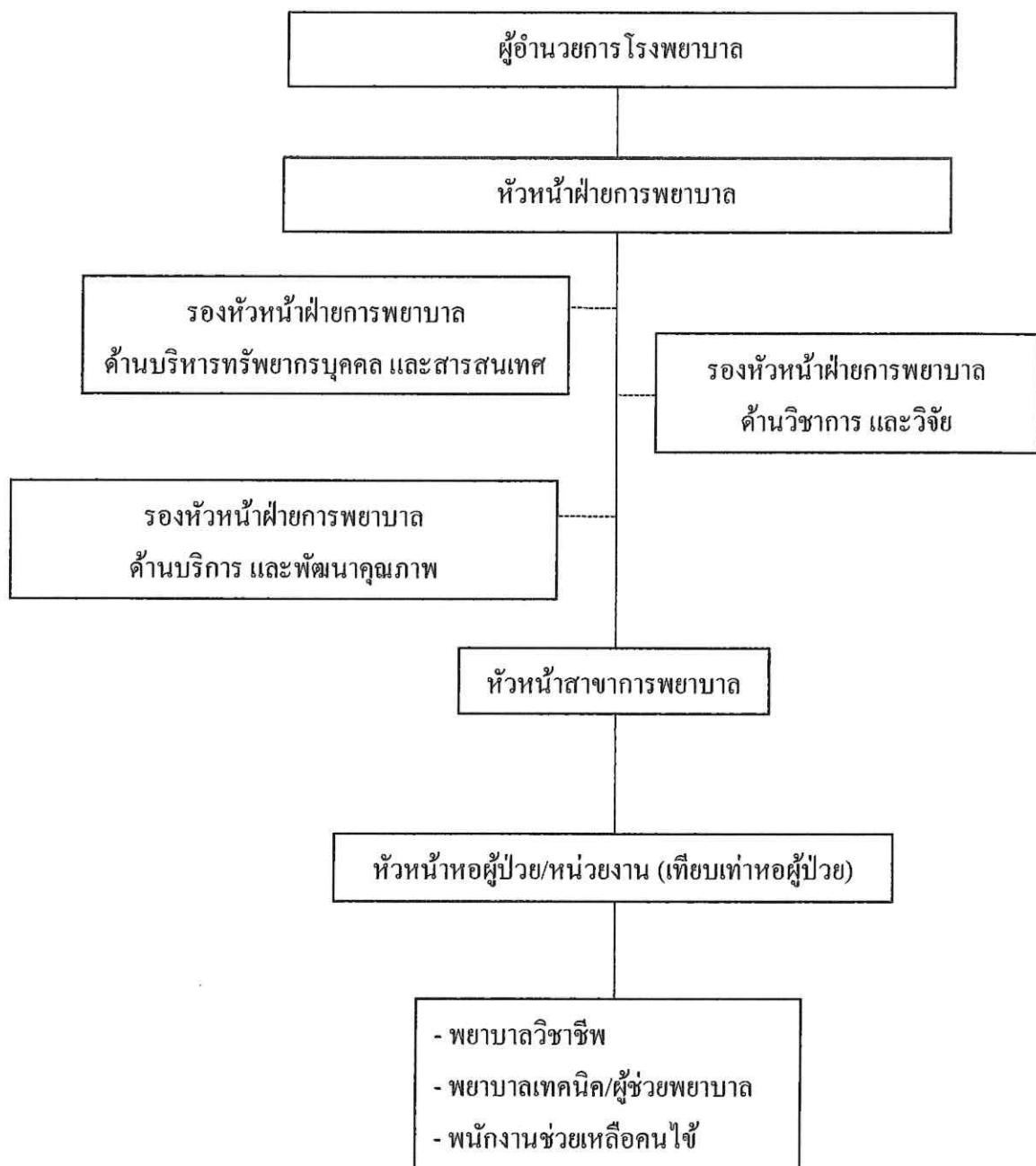
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ศึกษาศาสตร์ชุกเฉิน ให้บริการด้านการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินทุกรอบนทั้งในและนอกเวลาราชการตลอด 24 ชั่วโมง และให้บริการด้านการรักษาพยาบาล ผู้ป่วยทั่วไปที่มาใช้บริการหลังคลินิกพิเศษและคลินิกเสริม nokwela เปิดบริการ เวลา 20.00 และ 22.00 น. ตามลำดับ โดยให้บริการด้านการรักษาพยาบาลแบบครบรอบ ตั้งแต่แรกรับ จนถึงสำหรับ ยังและมีช่องทางพิเศษ (fast track) ในผู้ป่วย 4 กลุ่ม โรค คือ ผู้ป่วยอุบัติเหตุรุนแรง ผู้ป่วยดีเดือดเชื่อมในกระแสเลือดอย่างรุนแรง ผู้ป่วยภาวะหลอดเลือดสมองตีบอุดตัน และผู้ป่วยเจ็บหน้าอกรุนแรงเนียบพลัน สนับสนุน การเป็นคณะแพทย์ชั้นนำเน้นบริการที่มีคุณภาพสูงและปลอดภัย โดยการจัดระบบบริการให้สอดคล้องและสนับสนุนการรับรองรายโรค ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมองไปงพอง มารดาและทารก คลอดก่อนกำหนด โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง (colorectal cancer) โรคเบาหวาน (DM) และได้รับการรับรองระบบบรักษาพยาบาลชุกเฉิน (PDSC ER) รวมถึงให้บริการผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการศึกษาศาสตร์ชุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล

จำนวนบุคลากรมีแพทย์เวชศาสตร์ชุกเฉิน จำนวน 11 คน แพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1 จำนวน 12 คน แพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 2 จำนวน 12 คน แพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 3 จำนวน 12 คน มีพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 52 คน เจ้าหน้าที่พยาบาล 9 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 3 คน และพนักงานทั่วไป 8 คน โดยมอนหมายหน้าที่การทำงานตามโซนพื้นที่ปฏิบัติงานจัดแบ่งตามอายุและลักษณะงาน โดยจัดแบ่งโซนพื้นที่เป็น 5 โซนบริการ ได้แก่ 1) จุดคัดแยกผู้ป่วย (triage) 2) ห้องช่วยเหลือผู้ป่วยหนัก (resuscitation room) 3) ห้องตรวจ (treatment) 4) ห้องหัตถการผ่าตัดเด็ก (operation room) 5) ห้องสังเกตอาการ (observe) และมอนหมายงานการอยู่ประจำพื้นที่ตามประสบการณ์การทำงานและลักษณะงานดังต่อไปนี้ ผ่านการฝึกฝนปฏิบัติงานได้ทุกโซน จำนวน 19 คน ปฏิบัติได้บางโซน จำนวน 24 คน และอยู่ระหว่างการฝึก (พยาบาลจบใหม่) จำนวน 7 คน อายุงาน 0-1 ปี จำนวน 8 คน อายุงาน 1-3 ปี จำนวน 20 คน อายุงาน 3-5 ปี จำนวน 4 คน อายุงาน 5-10 ปี จำนวน 5 คน อายุงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 14 คน สัดส่วนการจัดสรรต้องมีอายุงานมากกว่า 10 ปี อย่างน้อย จำนวน 1 คน อายุงาน 5-10 ปีอย่างน้อย จำนวน 1 คน ปฏิบัติงานเป็น เวลาพัสดุ พัสดุตั้ง 8 ชั่วโมง ทุนนี้ยืนเป็นปฏิบัติงาน เวลาเช้าและเวลากลางคืน จำนวน 13 คน เวลาเด็ก จำนวน 12 คน

โครงสร้างการบังคับบัญชาฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลพบุรีพยาบาล

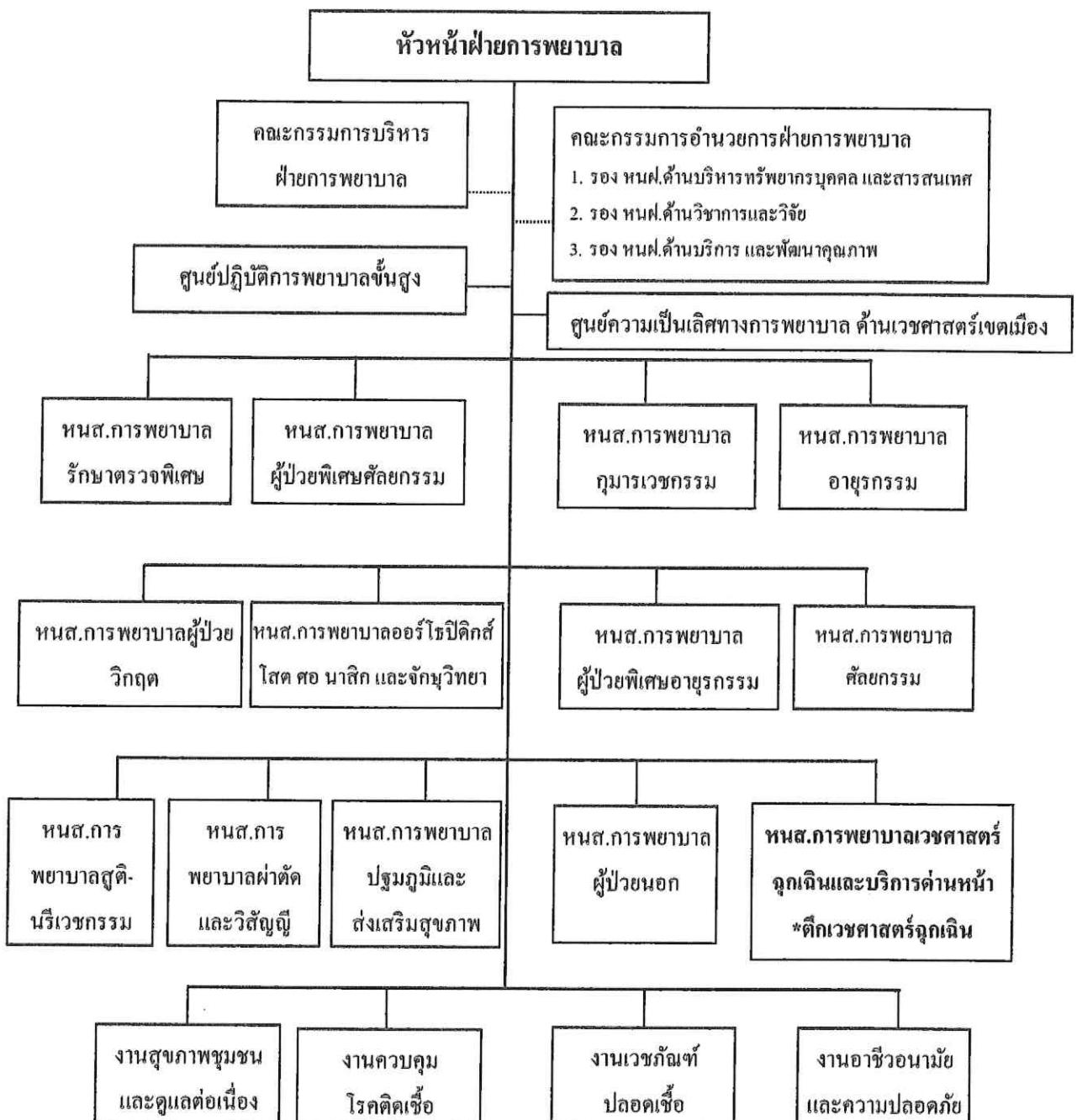

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างการบังคับบัญชาฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลพบุรีพยาบาล

ที่มา: ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลพบุรีพยาบาล คณะกรรมการคณบดีแพทยศาสตร์วิชิรพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล ราชบูรณะ, 2567

โครงสร้างการบริหารฝ่ายการพยาบาล

โครงสร้างการบริหารฝ่ายการพยาบาล

แผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชั้นวิชิรพยาบาล

ที่มา: ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชั้นวิชิรพยาบาล คณะกรรมการบริหารฯ ประจำปี พ.ศ. 2567

หมายเหตุ: *ดีกเวชศาสตร์ลูกเดินอยู่ภายใต้การดูแลของหัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลเวชศาสตร์ลูกเดิน และบริการค่านหน้า

บทที่ 3

หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์สุกี้เงิน โรงพยาบาลชีรพยาบาล มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. มาตรฐานการบริการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและสุกี้เงิน เป็นการให้บริการพยาบาลแก่นุคคล ที่ได้รับบาดเจ็บหรือมีภาวะเจ็บป่วยสุกี้เงินและวิกฤต ทั้งระบบร่างกายและจิตใจ โดยการประเมินสภาวะ ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ตัดสินใจให้การปฐมพยาบาล การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ที่จะ ช่วยชีวิตผู้ป่วย ตลอดจนการเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย เพื่อแก้ไขสถานการณ์สุกี้เงินที่อาจ คุกคามชีวิตของผู้ป่วยได้อย่างทันท่วงที โดยให้การพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุและที่โรงพยาบาลแบบผู้ป่วย นอก ตลอดจนรับไว้สังเกตอาการเฉพาะหน้า ณ ห้องสุกี้เงิน หรือห้องสังเกตอาการ พยาบาลที่ปฏิบัติงาน บริการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและสุกี้เงินจะต้องปฏิบัติโดยใช้ความรู้ ความสามารถ และตัดสินใจ อย่างเร่งด่วน เพื่อให้บริการพยาบาลมีคุณภาพ ช่วยเหลือผู้ป่วยอย่างเร็วด่วน ปลอดภัยหรือบรรเทา จากภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นและคงไว้ซึ่งสภาวะสุขภาพ แต่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่าง รวดเร็วในระบบสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์มีผลให้ขอบเขตของการบริการพยาบาลผู้ป่วย อุบัติเหตุและสุกี้เงินจะต้องยึดหยุ่นเพียงพอที่จะสามารถตอบสนองประเด็นการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาตรฐานการบริการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและสุกี้เงินนี้เพื่อให้พยาบาลผู้ปฎิบัติงาน ใหม่นิยงานอุบัติเหตุและสุกี้เงิน ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและควบคุมกำกับให้การบริการ พยาบาลมีคุณภาพ ได้มาตรฐานสร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ โดยมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาล แบ่งเป็น 8 มาตรฐาน ดังนี้ (สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2551)

1.1 มาตรฐานที่ 1 การตรวจและนำบัดรักษาทางการพยาบาลบริการการแพทย์สุกี้เงิน (Nursing Therapeutic in Emergency Medical Service) พยาบาลวิชาชีพคัดกรองผู้ป่วย (Triage) โดยการ รวบรวมข้อมูลการเจ็บป่วยและการประเมินอาการสำคัญเพื่อจัดลำดับความเร่งด่วนของการรักษาพยาบาล ณ สถานที่เกิดเหตุอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ให้การช่วยเหลือ แก้ไขบรรเทาอาการ และแก้ไข ภาวะคุกคามชีวิตทันทีที่ตรวจพบปัญหา ประเมินการตอบสนองต่อการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยอย่าง ต่อเนื่องตลอดเวลา ระหว่างการนำส่งผู้ป่วยยังโรงพยาบาลที่รับการดูแลต่อเนื่อง

1.2 มาตรฐานที่ 2 การตรวจและนำบัดรักษาทางการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและสุกี้เงิน (Nursing Therapeutic Department) พยาบาลวิชาชีพคัดกรองการเจ็บป่วยสำคัญของผู้ป่วยที่มารับบริการ ณ หน่วยงานอุบัติเหตุและสุกี้เงินทุกราย และจัดลำดับความเร่งด่วนของการรักษาพยาบาล (Priorities of Care) ตามสภาพปัญหาการเจ็บป่วยของผู้ป่วยแต่ละราย ประเมินปัญหาผู้ป่วยเพิ่มเติม (Secondary Survey)

และประเมินข้ามเป็นระยะต่อเนื่อง (Ongoing Assessment) ตามความเหมาะสมกับสภาพการเจ็บป่วย ตลอดเวลาที่ผู้ป่วยอยู่ในหน่วยงาน ปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการพยาบาลและการรักษาที่สอดคล้องกับ ปัญหาการเจ็บป่วยของผู้ป่วย บรรเทาอาการรุนแรงต่าง ๆ และส่งเสริมความสุขสนายของผู้ป่วย ประเมิน การตอบสนองต่อการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยที่สัมพันธ์กับการรักษาพยาบาลที่ให้และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1.3 มาตรฐานที่ 3 การคุ้มครองสุขภาพ ผู้ป่วย พยาบาลวิชาชีพ วางแผนการดูแลรักษาต่อเนื่อง ตามมาตรฐานการส่งต่อ ผู้ป่วยที่เหมาะสมและให้การดูแลผู้ป่วยระหว่างการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ โดยประเมินสภาพผู้ป่วย คุ้มครองสุขภาพ ผู้ป่วยตามปัญหาและความต้องการแก้ไขภาวะฉุกเฉิน และคุกคามชีวิตผู้ป่วย ก่อนการส่งต่อ ให้คำแนะนำผู้ป่วยและครอบครัวเรื่องการรักษาต่อเนื่อง ศึกษาข้อมูล การเจ็บป่วยของผู้ป่วยที่จะส่งต่อ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการคาดการณ์แนวโน้มปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับ ผู้ป่วยระหว่างการส่งต่อการรักษา ตรวจสอบอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่มีความพร้อมที่จะใช้งานระหว่างการส่งต่อ

1.4 มาตรฐานที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติการพยาบาลที่มีเป้าหมาย เพื่อสร้างเสริมสุขภาพของบุคคลเบนองค์รวม โดยมุ่งเน้นปัญหาที่อาจเกิดขึ้น (Potential Health Problem)

1.5 มาตรฐานที่ 5 การคุ้มครองภาวะสุขภาพและป้องกันภาวะเสี่ยง พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติการพยาบาลที่มีเป้าหมายในการคุ้มครองภาวะสุขภาพของผู้ป่วย เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยอย่าง ต่อเนื่อง

1.6 มาตรฐานที่ 6 การให้ข้อมูลและความรู้ด้านสุขภาพ พยาบาลวิชาชีพ ให้ข้อมูลและความรู้ เกี่ยวกับความเจ็บป่วยของผู้ป่วยแก่ผู้ป่วยและครอบครัวอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ

1.7 มาตรฐานที่ 7 การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย พยาบาลวิชาชีพ ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างมีศักดิ์ศรี และเคารพคุณค่าความเป็นมนุษย์ ตลอดจนการพิทักษ์สิทธิตามขอบเขตบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

1.8 มาตรฐานที่ 8 บันทึกทางการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ บันทึกข้อมูลทางการพยาบาลอย่าง มีคุณภาพ เพื่อสื่อสารกับทีมงานและทีมสาขาวิชาชีพและใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมาย

2. กระบวนการพยาบาลประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลทางการพยาบาลของผู้ป่วย เพื่อนำไปสู่ การวินิจฉัยทางการพยาบาล การวางแผนการดูแล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผล ทั้งหมดนี้ เป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจนและมีความเชื่อมโยงกัน โดยแต่ละขั้นตอนมีบทบาทสำคัญใน การกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดูแลผู้ป่วย เพื่อให้การพยาบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ โดยกระบวนการพยาบาล ห้อง 5 ขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้ (พระศรี พันธุ์สี, 2559; วรรภานต์ อัครพรวิพุช, 2559)

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินภาวะสุขภาพ (Health Assessment) เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญของ กระบวนการพยาบาล คือการเก็บรวบรวม จัดกลุ่ม ตรวจสอบ วิเคราะห์และบันทึกข้อมูลของ ผู้รับบริการ

อย่างมีระบบ และเป็นการประเมินภาวะสุขภาพแบบองค์รวมของทุกความต้องการของ ผู้รับบริการซึ่งจะนำไปสู่การวินิจฉัยการพยาบาลต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวินิจฉัยการพยาบาล (Nursing Diagnosis) เป็นขั้นตอนในการดำเนินการ เกี่ยวกับ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้รับบริการมี ปัญหาทางสุขภาพ ใดและนำมาเขียนเป็นข้อวินิจฉัยการพยาบาลเพื่อนำไปวางแผนการพยาบาลใน ลำดับต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนการพยาบาล (Nursing care plan) เป็นการนำปัญหา หรือภาวะสุขภาพ ของผู้รับบริการจากการวินิจฉัยการพยาบาล มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยคูณว่า ปัญหาใดที่ควร ได้รับการแก้ไขเร่งด่วนก่อน จากนั้นกำหนดเป้าหมายของการพยาบาล เกณฑ์การ ประเมินผล และกำหนด กิจกรรมการพยาบาลที่เหมาะสมสมสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ และเป้าหมายการพยาบาล พร้อมทั้งเขียนแผนการพยาบาลโดยการนำส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบ ของกระบวนการพยาบาลมา เขียนเป็นแผนการพยาบาล

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติการพยาบาล (Nursing Intervention) เป็นการนำแผนการพยาบาลจาก ขั้นตอนที่ 3 ไปสู่การปฏิบัติการพยาบาล โดยผู้ปฏิบัติการพยาบาลต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะ ทางการพยาบาลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการพยาบาล และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยความสุข สนับสนุน ของผู้รับบริการด้านร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ควรมีการประเมินภาวะสุขภาพซ้ำก่อน การนำแผนการ พยาบาลไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการพยาบาล (Evaluation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบวนการ พยาบาล เพื่อประเมินว่า ผู้รับบริการ ได้รับการดูแลและพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดหรือไม่ ถ้า พบว่า การพยาบาลที่ปฏิบัติไม่บรรลุเป้าหมาย ต้องมีการปรับแผนการพยาบาลใหม่ โดยเริ่ม ดำเนินการตั้งแต่ ขั้นตอนที่ 1-4 ใหม่จนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิธีการปฏิบัติงาน

คู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ศึกษาสตรีสูกเนิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล โดยใช้รูปแบบบริการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่พัฒนาขึ้น มี 4 ส่วน ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 การประเมินผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

ส่วนที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

ส่วนที่ 3 ประเมินภาวะแทรกซ้อนและปัจจัยเสี่ยงผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

ส่วนที่ 4 การจัดอาหารผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

รายละเอียดของแต่ละส่วนมีดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

จุดคัดแยกผู้ป่วย (Triage) พยาบาลที่อยู่ตำแหน่งจุดคัดแยกปฏิบัติตั้งนี้

- การประเมินระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำในผู้ป่วยเบาหวานแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ตามอาการและอาการแสดง ดังนี้

1.1 Level A หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สามารถยกดื่น ได้เอง หรือใส่สาย NG tube อยู่แล้ว และ มีผลการตรวจ ระดับน้ำตาลจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือ น้ำตาลปลาญนิว (Capillary Blood Glucose: CBG) มีค่า 55 – 70 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

1.2 Level B หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สามารถยกดื่น ได้เอง หรือใส่สาย NG tube อยู่แล้ว และ มีผลการตรวจ ระดับน้ำตาลจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือ น้ำตาลปลาญนิว (Capillary Blood Glucose: CBG) มีค่าน้อยกว่า 55 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

1.3 Level C หมายถึง ผู้ป่วยไม่ค่อยรู้สึกตัว ตึ้งแต่ระดับ Stupor ขึ้นไป ไม่สามารถทำตามคำสั่งได้ หรือ NPO

2. ประเมินสัญญาณชีพ ประกอบด้วย อุณหภูมิร่างกาย ความดันโลหิต อัตราการหายใจ ชีพจร หรืออัตราการเต้นของหัวใจ ระดับออกซิเจนในเลือด ประเมินระดับความรู้สึกตัว ประเมินระดับความปวด สอบถามโรคประจำตัว ประวัติการสูบบุหรี่ ประวัติการดื่มสุรา น้ำหนัก ส่วนสูง

3. จัดประเภทผู้ป่วยตามความเร่งด่วนในการดูแลจากพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้เกณฑ์ประเมินแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 5 ระดับ ตามระบบคัดกรอง Emergency Severity Index (ESI) ดังนี้

ESI 1 หมายถึง ผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาพยาบาลทันที เรียกว่า เป็นกู้ฉุกเฉิน immediate กือ ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีอาการและอาการแสดงมีอาการรุนแรงมาก ได้แก่ ชักหรือหมดสติ ไม่สามารถตรวจระดับกลูโคสในเลือดได้ชั่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหรือค่าเครื่องตรวจผล Low

ESI 2 หมายถึง ผู้ป่วยฉุกเฉินที่ต้องการการรักษาภายใน 1 - 14 นาที เรียกว่า เป็นกู้ฉุกเฉิน emergent กือ ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีอาการและอาการแสดงมีอาการรุนแรง ได้แก่ อาจมีชักหรือหมดสติหรือไข้สั่น ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือดน้อยกว่า 70 มก./ดล.

ESI 3 หมายถึง ผู้ป่วยเร่งด่วนที่ต้องการการรักษาภายใน 15 – 60 นาที เรียกว่า เป็นกู้ฉุกเฉิน urgent กือ ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีอาการและอาการแสดงมีอาการปานกลาง ได้แก่ อาจมี หรือไม่มีชักหรือหมดสติหรือไข้สั่นหรือได้รับการแก้ไขแล้ว ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือดอยู่ระหว่าง 71 – 80 มก./ดล.

ESI 4 หมายถึง ผู้ป่วยกึ่งเร่งด่วนที่ต้องการการรักษาภายใน 1 - 2 ชั่วโมง เรียกว่า เป็นกู้ฉุกเฉิน semi-urgent กือ ไม่มีชักหรือหมดสติหรือไข้สั่น แค่รู้สึกอ่อนเพลีย ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือดอยู่ระหว่าง 80 – 100 มก./ดล.

ESI 5 หมายถึง ผู้ป่วยไม่เร่งด่วนที่ต้องการรักษาภายใน 2 – 24 ชั่วโมง เรียกว่าเป็นกลุ่ม non-urgent คือ ไม่มีชักหรือหมดสติหรือใจสั่น ไม่่อ่อนเพลีย แค่รู้สึกอ่อนเพลีย ตรวจระดับกลูโคสในเลือดอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ด่วนที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ดังนี้

1. เมื่อเจ้าหน้าที่ในเดือนและพบว่า ผู้ป่วยอยู่ใน Level A คือ ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี และสามารถกลืนได้เอง และใส่ NG tube อยู่แล้ว และระดับน้ำตาล จากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และจากการตรวจน้ำตาลปลายนิ้ว CBG ครั้งที่ 1 ได้ค่า 55 - 70 มิลลิกรัม ต่อลิตร ให้ปฏิบัติตามแนวทาง LEVEL A ดังนี้

1.1 ให้ดื่มน้ำกลูโคส 20 กรัม (ใช้ 1 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี รายงานแพทย์

1.2 เจาะ CBG ครั้งที่ 2 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที ถ้า

1.2.1 Level: A (CBG 55-70 mg/dL) ให้ดื่มน้ำกลูโคส 20 กรัม (1 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที

1.2.2 Level: B (CBG น้อยกว่า 55 mg/dL) ให้ดื่มน้ำกลูโคส 40 กรัม (2 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที

1.2.3 CBG มากกว่า 70 mg/dL ถ้าใกล้เวลาอาหาร ให้รับประทานอาหารมื้อหลักทันทีหรือถ้าต้องรออาหารมื้อหลักนานมากกว่า 1 ชั่วโมง ระหว่างรออาหาร ให้ดื่มน้ำจีด 1 กล่อง (240 ซีซี) และรายงานแพทย์ทราบ

2. เมื่อเจ้าหน้าที่ในเดือนและพบว่า ผู้ป่วยอยู่ใน Level B คือ ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี และสามารถกลืนได้เอง และใส่ NG tube อยู่แล้ว และมีระดับน้ำตาล จากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และจากการตรวจน้ำตาลปลายนิ้ว CBG ครั้งที่ 1 ได้ค่าน้อยกว่า 55 มิลลิกรัมต่อลิตร ให้ปฏิบัติตามแนวทาง Level B ดังนี้

2.1 ดื่มน้ำกลูโคส 40 กรัม (2 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี รายงานแพทย์

2.2 เจาะ CBG ครั้งที่ 2 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที ถ้า

2.2.1 Level: A (CBG 55-70 mg/dL) ให้ดื่มน้ำกลูโคส 20 กรัม (1 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที

2.2.2 Level: B (CBG น้อยกว่า 55 mg/dL) ให้ดื่มน้ำกลูโคส 40 กรัม (2 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที

2.2.3 CBG มากกว่า 70 mg/dL ถ้าใกล้เวลาอาหาร ให้รับประทานอาหารมื้อหลักทันทีหรือถ้าต้องรออาหารมื้อหลักนานมากกว่า 1 ชั่วโมง ระหว่างรออาหาร ให้ดื่มน้ำจีด 1 กล่อง (240 ซีซี) และรายงานแพทย์ทราบ

3. เมื่อเจ้าหน้าที่ในเดือดและพบว่า ผู้ป่วยอยู่ใน Level C คือ ผู้ป่วยไม่ค่อยรู้สึกตัว ตึ้งแต่ระดับ Stupor ขึ้นไป ไม่สามารถทำตามคำสั่งได้ หรือ NPO ให้รายงานแพทย์ทราบทันที และปฏิบัติตามคำสั่งการรักษาของแพทย์ ดังนี้

3.1 เปิด IV Line และเก็บตัวอย่างเดือด ประมาณ 10 ml เพื่อส่งตรวจ plasma glucose และอื่น ๆ ตามคำสั่งแพทย์

3.2 ฉีด 50% glucose 50 ml IV ทันที และให้ ion NSS lock (กรณีไม่มี IV Line อยู่ก่อน)

3.3 สังเกตอาการ ดูการตอบสนองของผู้ป่วย และเจาะ CBG หลังฉีด 15 นาที

3.4 CBG < 70 mg/ dL หรืออาการผู้ป่วยดีขึ้นเพียงเล็กน้อย หรือไม่ดีขึ้น ให้ฉีด 50% glucose ช้า ๆ อีก 50 ml พร้อมกับรายงานแพทย์ทันที

3.5 CBG > 70 mg/ dL ให้เริ่ม IV fluid infusion ด้วย 10% DN/2 rate 80 ml/ hr. แล้วรายงานแพทย์ทราบ

3.6 บันทึกข้อมูลใน DM & HYPOGLYCEMIA RECORD FORM

3.7 บันทึกข้อมูลในแบบบันทึกทางการพยาบาล (nurse note)

4. เฝ้าสังเกตอาการผู้ป่วย ดังนี้

4.1 เฝ้าระวังอาการและอาการแสดงภาวะน้ำตาลต่ำในเดือดช้า ทุก 15 นาทีใน 1 ชั่วโมงแรก ทุก 30 นาที ในชั่วโมงที่ 2 และจากนั้นทุก 1 ชั่วโมง

4.2 ติดตาม สัญญาณชีพ ระดับออกซิเจนในเดือด และระดับความรู้สึกตัว ทุก 15 นาที ใน 1 ชั่วโมงแรก ทุก 30 นาที ในชั่วโมงที่ 2 และจากนั้นทุก 1 ชั่วโมง

4.3 สังเกตอาการตีกขวาศตวรรษกุดเงิน โรงพยาบาลลัวชิรพยาบาล อย่างใกล้ชิด

ส่วนที่ 3 ประเมินภาวะแทรกซ้อนและปัจจัยเสี่ยงผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเดือดต่ำ

ประเมินภาวะแทรกซ้อนและปัจจัยเสี่ยงผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเดือดต่ำ ดังนี้

1. ประเมินภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ เหงื่อออก ใจสั่น หน้ามืด ตาลาย สับสน มึนงง หัว ปวดศีรษะ พฤติกรรมเปลี่ยน คลื่นไส้ และถ่ายรูนแรงอาจหมดสติและเสียชีวิตได้

2. ประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดโรคเบาหวานที่มีโอกาสเกิดน้ำตาลในเดือดต่ำ เช่น กรรมพันธุ์ ความอ้วน อายุที่มากขึ้น การมีความผิดปกติของระดับน้ำตาลในเดือด เป็นต้น

3. แนะนำการบังกันภาวะน้ำตาลในเดือดต่ำ ดังนี้

3.1 เมื่อมีอาการน้ำตาลในเดือดต่ำ ควรให้ดื่มน้ำหวาน แก้ว โดยใช้น้ำหวานเข้มข้น 30 มิลลิลิตรผสมน้ำ 200 มิลลิลิตรระหว่างให้ดื่มน้ำหวานระหว่างการสำลัก และควรมีสูกอนที่มีรสหวานคิดตัว เสมอเมื่อออกไปทำกิจกรรม

3.2 สังเกตระดับความรู้สึกตัว

3.3 ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและผู้ดูแลทราบถึงสาเหตุ อาการ และอาการแสดงภาวะน้ำตาลในเลือดค่า และการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดอาการ

3.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยาลดระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ปริมาณของยา ข้อควรระวังในการใช้ยา ผลข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อนของการใช้ยารวมถึงข้อห้ามข้อควรระวังการใช้ยา

3.5 รับประทานอาหารให้ตรงเวลา ไม่อุดอาหาร ควบคุมอาหารลดเค็ม ลดหวาน และในการปีที่ผู้ป่วยมีคิดอินชูลิน ไม่ควรจัดอินชูลินในขณะที่ตั้งครรภ์และอาหาร

3.6 กิจกรรมหรือออกกำลังกาย ไม่ควรทำกิจกรรมหรือออกกำลังกายมากเกินไป ควรออกกิจกรรมหรือออกกำลังกายให้เหมาะสม เช่น ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้ ร้องเพลง การเดินหรือวิ่งช้าๆ หรือรำมวยจีน เป็นต้น และพักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อย 6-8 ชั่วโมงต่อวัน

3.7 ให้กำลังใจ ลดความวิตกกังวล

3.8 เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยพูดคุย แตกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้รับมาอย่างไม่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ป่วยทราบข้อมูลที่ถูกต้อง

ส่วนที่ 4 การจำหน่ายผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดค่า

1. กรณีผู้ป่วยมีภาวะวิกฤตมีอาการผิดปกติแพทย์จะวินิจฉัยให้รับไว้เป็นผู้ป่วยใน (Admit) ปฏิบัติตั้งนี้

1.1 ในเวลาราชการ ประสานงานของเตียงกับหน่วย Admission Center

1.2 นอกเวลาราชการ ประสานงานของเตียงกับหัวหน้าเวรและผู้ตรวจสอบการนัดเวลา

1.3 แจ้งข้อมูลกับพยาบาลหอผู้ป่วยที่จะรับผู้ป่วยในการดูแลต่อเนื่องตามหลัก ISBAR และประเมินผู้ป่วยก่อนส่งผู้ป่วยไปยังหอผู้ป่วยโดยใช้แบบประเมินการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2. กรณีผู้ป่วยที่แพทย์เห็นควรให้จำหน่ายกลับบ้านได้ พยาบาลวิชาชีพให้คำแนะนำตามหลัก D-METHOD ดังนี้

2.1 D (Diagnosis) : ให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะน้ำตาลในเลือดค่า ในผู้ป่วยเบาหวาน

2.2 M (Medication) : ให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยาลดระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ปริมาณของยา ข้อควรระวังในการใช้ยา ผลข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อนของการใช้ยารวมถึงข้อห้ามข้อควรระวังการใช้ยา

2.3 E (Environment & Economic) : การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมห้ามมีสิ่งกีดขวางสำหรับผู้ป่วยนานาหวานที่มีแพลท์เท็ก

2.4 T (Treatment) : ปฏิบัติตัวตามแผนการรักษาโรคเบาหวานและภาวะน้ำตาลในเลือดค่าที่เป็นอยู่เพื่อไม่ให้เป็นเข้าและเฝ้าระวังสังเกตอาการที่ผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น สามารถจัดการและแก้ไขปัญหา หรืออาการผิดปกติหรืออาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น

2.5 H (Health) : สังเกตอาการน้ำตาลในเลือดต่ำ ได้แก่ เริ่มทิว เหื่อออก ใจสั่น หน้ามืด ตาลาย สับสน มีนง หิว ปั่นศีรษะพฤติกรรมเปลี่ยน คลื่นไส้ หากเริ่มมีอาการควรคุ้มน้ำหวาน 1 แก้ว โดยใช้ น้ำหวานเข้มข้น 30 มิลลิลิตรผสมน้ำ 200 มิลลิลิตรระหว่างให้คุ้มน้ำหวานระหว่างการสำลัก และควรมีสูกอน ที่มีรสหวานติดตัวเสมอเมื่อออกไปทำกิจกรรม และข้าเตือน ห้าม หยุด หรือปรับขนาดยาลดน้ำตาลด้วย ตนเอง

2.6 O (Outpatient referral) : ให้ความสำคัญของการมาตรวจตามนัด การเข้ามารีดติดตามค่า ระดับน้ำตาลในกระแสเลือด (FBS) ค่าระดับน้ำตาลชั่วโมงหลัง 3 เดือน (HbA1C) การส่งต่อข้อมูลแผนการ ดูแลต่อเนื่องและการสรุปผลการดูแลไปยังศูนย์บริการสาธารณสุขใกล้บ้านหรือหน่วยเบี้ยมบ้าน โรงพยาบาลวิธีพยาบาล เมื่อเกิดกรณีฉุกเฉินสามารถเข้าโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลใกล้บ้าน

2.7 D (Diet) : สามารถเลือกอาหารที่ถูกด้องเหมาะสมสมกับโรคเบาหวาน รับประทานอาหารให้ เป็นเวลา รับประทานอาหารหรือผลไม้ที่ไม่หวาน หลีกเลี่ยงอาหารที่มีส่วนผสมของน้ำตาล ไม่ลดอาหาร ควบคุมอาหารลดเค็ม ลดหวาน และในการณ์ที่ผู้ป่วยนี้ต้องอินซูลิน ไม่ควรห้ามอินซูลินในขณะที่คงน้ำและ อาหาร

เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน

สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตีกเวชพาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวิธีพยาบาล ได้แก่

1. เพื่อระวังและติดตามผลการตรวจระดับน้ำตาลในกระแสเลือด และตรวจน้ำตาลปัสสาวะ (CBG) ตามขั้นตอนในส่วนที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ
2. เพื่อระวังภาวะอาการน้ำตาลในเลือดต่ำที่สำคัญ ได้แก่ เหื่อออก ใจสั่น หน้ามืด ตาลาย สับสน มีนง หิว ปั่นศีรษะ พฤติกรรมเปลี่ยน คลื่นไส้ และถ้าการรุนแรงอาจหมดสติและเสียชีวิตได้
3. การใช้ยาลดระดับน้ำตาลในกระแสเลือดทั้งแบบรับประทานและแบบฉีดเขี้ยน ให้ผู้หนัง คำนึงถึง ปริมาณของชา ข้อควรระวังในการใช้ชา ผลลัพธ์คือความแรงและภาวะแทรกซ้อนของการใช้ชารวมถึงข้อห้ามข้อ ควรระวังการใช้ชาตามแผนการรักษาอย่างเคร่งครัด

แนวคิดที่ใช้ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

ผู้จัดทำใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และหลัก ความปลอดภัยของผู้ป่วยและบุคลากรมาเป็นแนวคิดในการจัดทำคู่มือปฏิบัติการ ดังนี้

1. การสื่อสารข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ใช้หลัก ISBAR ประกอบด้วย (สถาบันรับรองคุณภาพ สถานพยาบาล, 2561)

1.1 I : Identify การระบุตัวผู้ป่วย

1.2 S : Situation สถานการณ์ที่ทำให้ต้องรายงาน

- 1.3 B : Background ข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับสถานการณ์
- 1.4 A: Assessment การประเมินสถานการณ์ของพยาบาล
- 1.5 R : Recommendation ข้อแนะนำหรือความต้องการของพยาบาล
2. ปฏิบัติตามแนวทางเป้าหมายความปลอดภัยของผู้ป่วยตามหลัก Vajira 2P Safety Goals ฉบับปรับปรุง 2 วันที่ 15 ตุลาคม 2564 (โรงพยาบาลวชิรพยาบาล คณะกรรมการคุณภาพและมาตรฐาน มหาวิทยาลัยนวมินทร์ราชวิเชียร, 2564)
- 2.1 Goal 1 การป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดชั้ง ผิดตำแหน่ง ผิดหัวตัด (SSC & Mark site)
  - 2.2 Goal 2 การติดเชื้อที่สำคัญในโรงพยาบาล
    - 2.2.1 การป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยติดเชื้อที่ดำเนินการผ่าตัด (Surgical Site Infection Prevention)
    - 2.2.2 การป้องกันผู้ป่วยติดเชื้อจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ (VAP Prevention)
    - 2.2.3 การป้องกันผู้ป่วยติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการคลายส่วน (CAUTI Prevention)
    - 2.2.4 การป้องกันผู้ป่วยติดเชื้อในกระแสโลหิตจากการใส่สายสวนหลอดเลือดดำ (CLABSI Prevention)
  - 2.3 Goal 3 ป้องกันบุคลากรไม่ให้ติดเชื้อจากการปฎิบัติงาน (Personal safety from infection)
  - 2.4 Goal 4 การเกิด Medication Error และ Adverse Drug Events
    - 2.4.1 การป้องกันผู้ป่วยได้รับอันตรายจากการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง
    - 2.4.2 การป้องกันผู้ป่วยแพ้ยาซ้ำ
  - 2.5 Goal 5 การป้องกันการให้เลือดผิดแพد (Blood Safety)
  - 2.6 Goal 6 การป้องกันการบ่งชี้ตัวผู้ป่วยผิดพลาด (Patient Identification)
  - 2.7 Goal 7 การป้องกันการวินิจฉัยผู้ป่วยผิดพลาด ล่าช้า (Diagnosis Error)
  - 2.8 Goal 8 การรายงานผลทางห้องปฏิบัติการ/ พยาธิวิทยาค่าดีลี่อัน
    - 2.8.1 ป้องกันการรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการผิดพลาดล่าช้า (Lab Error)
    - 2.8.2 การป้องกันการรายงานผลการตรวจทางพยาธิวิทยาค่าดีลี่อัน (Patho Report Error)
  - 2.9 Goal 9 การป้องกันการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินผิดพลาด (Effective Emergency Triage)
  - 2.10 Goal 10 ป้องกันผู้ป่วยวิกฤติ ไม่ให้ถูกดูแลอย่างไม่เหมาะสม (Proper care for Critical patients)
  - 2.11 Goal 11 การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติ (Effective Communication)
3. รูปแบบบริการพยาบาลทบทวนพยาบาลวิชาชีพการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน ให้เข้าสู่ระบบ ประกอบด้วย 8 บทบาท ดังนี้ (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2566)
- 3.1 ประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพและความสามารถในการดูแลตนเอง
  - 3.2 ประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเองเกี่ยวกับเบาหวาน ในชีวิตประจำวัน

3.3 ร่วมกับผู้เป็นเบาหวานในการระบุปัญหาหรือพฤติกรรมที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน ประเมินความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง (stages of change) และให้การคุ้มครองสอดคล้องกับขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ

3.4 ร่วมกับผู้เป็นเบาหวาน (และครอบครัว) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และออกแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รวมทั้งการแก้ไขปัญหาและจัดอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างทาง

3.5 ให้ความรู้ด้วยวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เป็นเบาหวานเข้าใจภาวะสุขภาพของตนเอง

3.6 ติดตามประเมินความก้าวหน้าของการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกับผู้เป็นเบาหวาน (และครอบครัว)

3.7 ติดตาม สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมอย่างต่อเนื่อง

3.8 ตั้งเสริมให้ครอบครัว มีส่วนร่วมสนับสนุนให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เป็นเบาหวานบรรลุเป้าหมาย

4. การวางแผนสำหรับผู้ป่วย (Discharge planning) ตามหลัก D-METHOD ประกอบไปด้วย (ยุรีพร เชื้อสุวรรณ, 2566)

4.1 D (Diagnosis) ให้ความรู้เรื่องโรคที่เป็นอยู่ถึงสาเหตุ อาการ การปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง

4.2 M (Medication) แนะนำการใช้ยาที่ตนเองได้รับอย่างละเอียด สรรพคุณของยา ขนาด วิธีใช้ ข้อควรระวังในการใช้ยา ตลอดจนการสังเกตภาวะแทรกซ้อนรวมทั้งข้อห้ามการใช้ยาด้วย

4.3 E (Environment & Economic) การจัดการสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการปัญหาด้านเศรษฐกิจ บางรายอาจจะต้องฝึกฝนอาชีพใหม่เป็น

4.4 T (Treatment) ทักษะที่เป็นความแผนการรักษา เช่นการทำแพลง รวมถึงการเพิ่มสังเกตอาการ ตนเองและแจ้งให้พยาบาลทราบ

4.5 H (Health) การส่งเสริม พื้นฟูสภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ

4.6 O (Outpatient referral) การมาตรวจตามนัด การติดต่อขอความช่วยเหลือจากสถานพยาบาลใกล้บ้าน ในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินตลอดจนการส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการคุ้มครองต่อเนื่อง

4.7 D (Diet) การเดือกรับประทานอาหารเหมาะสมกับโรคหลักเลี้ยงหรืองดอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

บทที่ 4

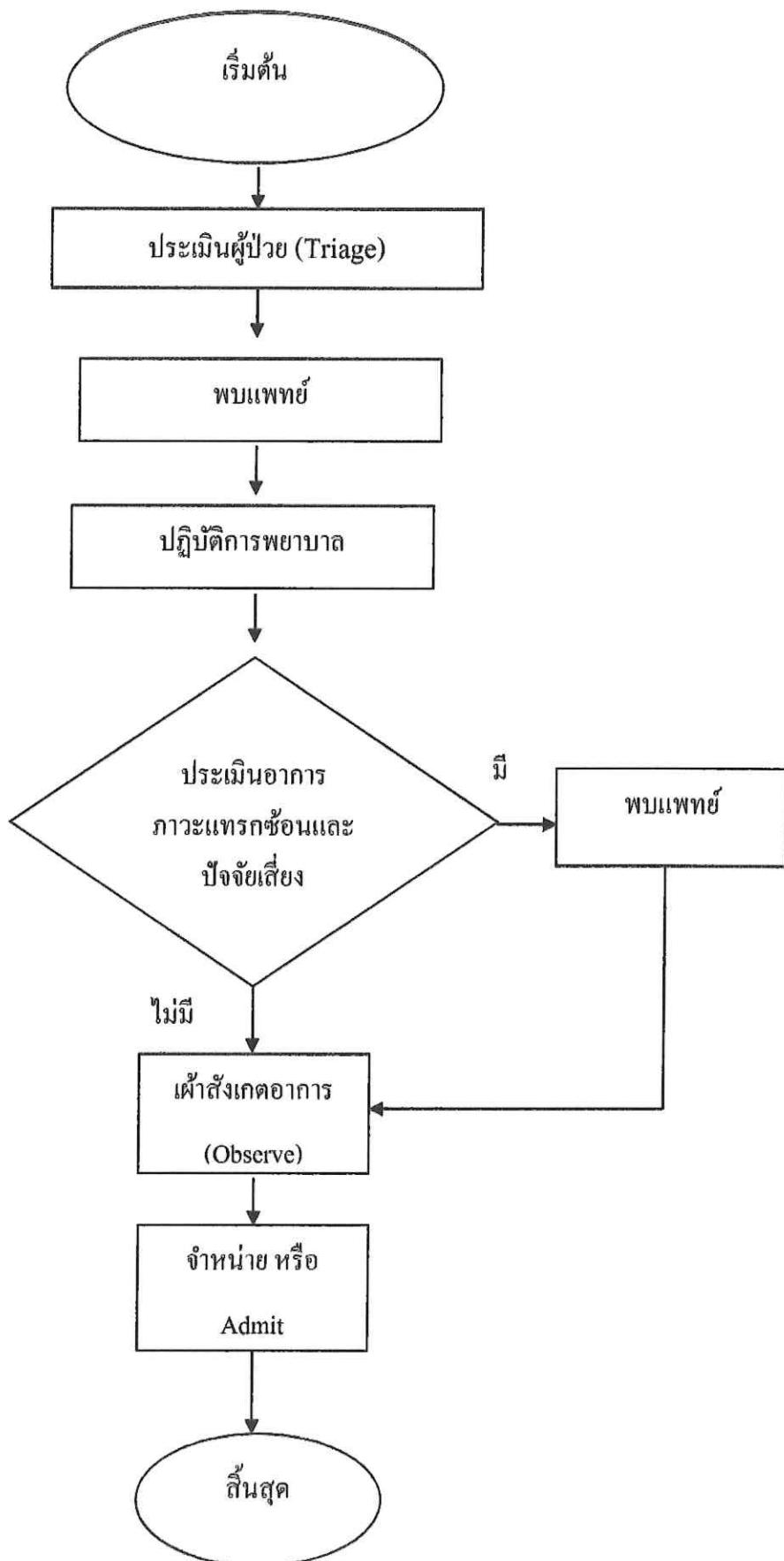
เทคนิคการปฏิบัติงาน

แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน

โรงพยาบาลชีรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ได้กำหนดคุณภาพคุณธรรมคุณค่า (HEROES) ของปีพ.ศ. 2565– 2568 (คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทร์ราชวิเชียร品格, 2565) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 Health care Excellence: H (การบริการเพื่อความเป็นเลิศ) ยุทธศาสตร์ที่ 2 Education Excellent: E (การศึกษาที่เป็นเลิศ) ยุทธศาสตร์ที่ 3 Research Excellence in Medical Urbanology: R (การวิจัยเป็นเลิศด้านเวชศาสตร์เขตเมือง) ยุทธศาสตร์ที่ 4 Organizational strength : Security, Growth, Sustainability: O (องค์กรเข้มแข็ง ปลอดภัย และเติบโตอย่างยั่งยืน) ยุทธศาสตร์ที่ 5 Engagement of customers: E (ความผูกพันของลูกค้า) และยุทธศาสตร์ที่ 6 Smart Medical Faculty: S (คณะแพทย์ที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล) (คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทร์ราชวิเชียร品格, 2565)

คุณมีการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตีกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชีรพยาบาล จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 Health care Excellence: H (การบริการเพื่อความเป็นเลิศ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบ บริการระดับติดภูมิและเวชศาสตร์เขตเมือง ช่วยให้ผู้ป่วยเกิดความปลอดภัยส่งผลให้ผู้ป่วยและญาติเกิดความพึงพอใจในการให้บริการ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
1	ประเมินผู้ป่วย (Triage)	<p>จุดคัดแยกผู้ป่วย (Triage) พยาบาลที่อยู่ตำแหน่งจุดคัดแยกปฏิบัติดังนี้</p> <p>1. ประเมินระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำในผู้ป่วยเบาหวานแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ตามอาการและอาการแสดงดังนี้</p> <p>1.1 Level A หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดีสามารถกลืนได้เอง หรือใส่สาย NG tube อยู่แล้ว และมีผลการตรวจระดับน้ำตาลจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือน้ำตาลปลาญ้ำ (capillary blood glucose: CBG) มีค่า 55 – 70 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร</p> <p>1.2 Level B หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดีสามารถกลืนได้เอง หรือใส่สาย NG tube อยู่แล้ว และมีผลการตรวจระดับน้ำตาลจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือน้ำตาลปลาญ้ำ (capillary blood glucose: CBG) มีค่าน้อยกว่า 55 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร</p> <p>1.3 Level C หมายถึง ผู้ป่วยไม่ค่อยรู้สึกตัว ตึ้งแต่ระดับ Stupor ขึ้นไป ไม่สามารถทำตามคำสั่งได้ หรือ NPO</p> <p>2. ประเมินสัญญาณชีพ ประกอบด้วย อุณหภูมิร่างกาย ความดันโลหิต อัตราการหายใจ ชีพจรหรืออัตราการเต้นของหัวใจ ระดับออกซิเจนในเลือด ประเมินระดับความรู้สึกตัว ประเมินระดับความปวด สอบถามโรคประจำตัว ประวัติการสูบบุหรี่ ประวัติการดื่มสุรา น้ำหนัก ส่วนสูง</p> <p>3. จัดประเภทผู้ป่วยตามความเร่งด่วนในการดูแลจากพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้เกณฑ์</p>	<p>1. แบบบันทึกการคัดแยกผู้ป่วย</p> <p>2. เอกสารการตรวจสอบสิทธิการรักษา</p>	<p>พยาบาล วิชาชีพ</p>

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	ประเมินผู้ป่วย (Triage) (ต่อ)	<p>ประเมินแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 5 ระดับ ตามระบบคัดกรอง Emergency Severity Index (ESI) ดังนี้</p> <p>ESI 1 หมายถึง ผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาพยาบาลทันที เรียกว่า เป็นกู้ฉุน immediate คือ ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีอาการและอาการแสดง มีอาการรุนแรงมาก ได้แก่ ชักหรือหมดสติ ไม่สามารถตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือด ได้ชั่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหรือค่าครื่องตรวจผล Low ESI 2 หมายถึง ผู้ป่วยมีภาวะที่ต้องการการรักษาภายใน 1 - 14 นาที เรียกว่า เป็นกู้ฉุน emergent คือ ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีอาการและอาการแสดง มีอาการรุนแรง ได้แก่ อาจมีชักหรือหมดสติ หรือใจสั่น ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือด น้อยกว่า 70 มก./คล.</p> <p>ESI 3 หมายถึง ผู้ป่วยเร่งด่วนที่ต้องการการรักษาภายใน 15 – 60 นาที เรียกว่า เป็นกู้ฉุน urgent คือ ระดับความรุนแรงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่มีอาการและอาการแสดง มีอาการปานกลาง ได้แก่ อาจมีหรือไม่มีชัก หรือหมดสติหรือใจสั่นหรือได้รับการแก้ไขแล้ว ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือดอยู่ระหว่าง 71 – 80 มก./คล.</p> <p>ESI 4 หมายถึง ผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาภายใน 1 - 2 ชั่วโมง เรียกว่า เป็นกู้ฉุน semi-urgent คือ ไม่มีชักหรือหมดสติหรือใจสั่น แค่รู้สึกอ่อนเพลีย ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือดอยู่ระหว่าง 80 – 100 มก./คล.</p>		

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	ประเมินผู้ป่วย (Triage) (ต่อ)	ESI 5 หมายถึง ผู้ป่วยไม่เร่งด่วนที่ต้องการการรักษาภายใน 2-24 ชั่วโมง เรียกว่าเป็นกู้ฉุน non-urgent คือ ไม่มีชักหรือ昏迷 คงติดหรือใจสั่น ไม่อ่อนเพลีย แค่รู้สึกอ่อนเพลีย ตรวจวัดระดับกลูโคสในเลือดอยู่ในเกณฑ์ปกติ		
2	พนแพทย์	<p>นำผู้ป่วยแต่ละระดับเข้ารับการรักษาตามไขน โดยแบ่งตามระดับ ESI ดังนี้</p> <p>1) ESI 1 หรือ ESI 2 จัดอยู่โซนห้องช่วยเหลือผู้ป่วยหนัก (resuscitation room)</p> <p>2) ESI 3 หรือ ESI 4 หรือ ESI 5 ห้องขัดอยู่โซนห้องตรวจ (treatment)</p> <p>แพทย์ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และให้การรักษา</p>	1. แบบบันทึกการคัดแยกผู้ป่วย	พยาบาล วิชาชีพ
3	ปฏิบัติการพยาบาล	<p>พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการรักษาและให้การพยาบาลดังนี้</p> <p>1. เมื่อเจาะน้ำตาลในเลือดและพบว่า ผู้ป่วยอยู่ใน Level A คือ ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี และสามารถกลืนได้เอง และใส่ NG tube อยู่แล้ว และมีระดับน้ำตาลจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และจาก การตรวจน้ำตาลปลาญนิว CBG ครั้งที่ 1 ได้ค่า 55 - 70 มิลลิกรัม ต่อเดซิลิตร ให้ปฏิบัติตามแนวทาง LEVEL A ดังนี้</p> <p>1.1 ให้ดื่มน้ำกลูโคส 20 กรัม (ใช้ 1 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี รายงานแพทย์</p> <p>1.2 เจาะ CBG ครั้งที่ 2 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที ปฏิบัติตามผล CBG ดังนี้</p> <p>1.2.1 Level: A (CBG 55-70 mg/dL) ให้ดื่มน้ำกลูโคส 20 กรัม (1 หน่วย VJR hypo set) ผสม</p>	NURSING PROGRESS NOTE กู้ฉุน เวชศาสตร์ ฉุกเฉิน (252001)	พยาบาล วิชาชีพ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	ปฏิบัติการพยาบาล (ต่อ)	<p>น้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำโคส 15 นาที</p> <p>1.2.2 Level: B (CBG น้อยกว่า 55 mg/dL) ให้ดื่มน้ำโคส 40 กรัม (2 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำโคส 15 นาที</p> <p>1.2.3 CBG มากกว่า 70 mg/dL ถ้าไก่สีเวลาอาหาร ให้รับประทานอาหารมื้อหลักทันที หรือถ้าต้องรออาหารมื้อหลักนานมากกว่า 1 ชั่วโมง ระหว่างรออาหาร ให้ดื่มน้ำจีด 1 กล่อง (240 ซีซี) และรายงานแพทย์ทราบ</p> <p>2. เมื่อเจาะน้ำตาลในเดือดและพบว่า ผู้ป่วยอยู่ใน Level B คือ ผู้ป่วยสึกตัวดี และสามารถดื่มน้ำได้เอง และใส่ NG tube อยู่แล้ว และมีระดับน้ำตาล จากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และจากการตรวจน้ำตาล ปลายนิ้ว CBG ครั้งที่ 1 ได้ค่าน้อยกว่า 55 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ให้ปฏิบัติตามแนวทาง Level B ดังนี้</p> <p>2.1 ดื่มน้ำโคส 40 กรัม (2 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซีรายงานแพทย์</p> <p>2.2 เจาะ CBG ครั้งที่ 2 หลังดื่มน้ำโคส 15 นาทีถ้า</p> <p>2.2.1 Level: A (CBG 55 - 70 mg/dL) ให้ดื่มน้ำโคส 20 กรัม (1 หน่วย VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำโคส 15 นาที</p> <p>2.2.2 Level: B (CBG น้อยกว่า 55 mg/dL) ให้ดื่มน้ำโคส 40 กรัม (2 หน่วย VJR hypo</p>		

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	ปฏิบัติการพยาบาล (ต่อ)	<p>set) ผสานน้ำ 250 ซีซี และเจาะ CBG ครั้งที่ 3 หลังดื่มน้ำกลูโคส 15 นาที</p> <p>2.2.3 CBG มากกว่า 70 mg/dL ถ้าไกส์เวลาอาหาร ให้รับประทานอาหารมื้อหลักทันทีหรือถ้าต้องรออาหารมื้อหลักนานมากกว่า 1 ชั่วโมง ระหว่างรออาหาร ให้ดื่มน้ำจีด 1 กล่อง (240 ซีซี) และรายงานแพทย์ทราบ</p> <p>3. เมื่อเจาะน้ำตาลในเลือดและพบว่าผู้ป่วยอยู่ใน Level C คือ ผู้ป่วยไม่ค่อยรู้สึกตัวตึ้งแต่ระดับ Stupor ขึ้นไป ไม่สามารถทำตามคำสั่งได้ หรือ NPO ให้รายงานแพทย์ทราบทันที และปฏิบัติตามคำสั่งการรักษาของแพทย์ดังนี้</p> <p>3.1 เปิด IV Line และเก็บตัวอย่างเลือดประมาณ 10 ml เพื่อตั้งตรวจ plasma glucose และอื่นๆ ตามคำสั่งแพทย์</p> <p>3.2 ฉีด 50% glucose 50 ml IV ทันที และให้ ion NSS lock (กรณีไม่มี IV Line อยู่ก่อน)</p> <p>3.3 สังเกตอาการ ดูการตอบสนองของผู้ป่วย และเจาะ CBG หลังนีด 15 นาที</p> <p>3.4 CBG < 70 mg/ dL หรืออาการผู้ป่วยดีขึ้นเพียงเล็กน้อย หรือไม่ดีขึ้น ให้ฉีด 50% glucose ข้าวอีก 50 ml พร้อมกับรายงานแพทย์ทันที</p> <p>3.5 CBG > 70 mg/ dL ให้เริ่ม IV fluid infusion ตัวย 10% DN/2 rate 80 ml/ hr. แล้วรายงานแพทย์ทราบ</p> <p>3.6 บันทึกข้อมูลใน DM & HYPOGLYCEMIA RECORD FORM</p>		

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	ปฏิบัติการพยาบาล (ต่อ)	<p>4. เฝ้าสังเกตอาการผู้ป่วย ดังนี้</p> <p>4.1 เฝ้าระวังอาการและการแสดงภาวะน้ำตาลต่ำในเดือนซ้า ทุก 15 นาที ใน 1 ชั่วโมงแรก ทุก 30 นาที ในชั่วโมงที่ 2 และจากนั้นทุก 1 ชั่วโมง</p> <p>4.2 ติดตาม สัญญาณชีพ ระดับออกซิเจนในเลือด และระดับความรู้สึกตัว ทุก 15 นาที ใน 1 ชั่วโมงแรก ทุก 30 นาที ในชั่วโมงที่ 2 และจากนั้นทุก 1 ชั่วโมง</p> <p>4.3 เฝ้าสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด</p>		
4	ประเมินภาวะแทรกซ้อน และปัจจัยเสี่ยง	<p>ประเมินภาวะแทรกซ้อนและปัจจัยเสี่ยง ผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ดังนี้</p> <p>1. ประเมินภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ เหื่องออก ใจสั่น หน้ามืด ตาลาย สับสน มึนงง หัวปวดศีรษะ พฤติกรรมเปลี่ยน คลื่นไส้ แลดถ่าย อาการรุนแรงอาจหมดสติและเสียชีวิตได้</p> <p>2. ประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดโรคเบาหวานที่มีโอกาสเกิดน้ำตาลในเลือดต่ำ เช่น กรรมพันธุ์ ความอ้วน อายุที่มากขึ้น การมีความผิดปกติของระดับน้ำตาลในเลือดเป็นต้น</p> <p>3. แนะนำการป้องกันภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ดังนี้</p> <p>3.1 เมื่อมีอาการน้ำตาลในเลือดต่ำ คุ้ดและให้คุณน้ำหวาน 1 แก้ว โดยใช้น้ำหวานเข้มข้น 30 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 200 มิลลิลิตรระหว่างให้คุณน้ำหวานระหว่างการสำลัก และควรมีลูกอมที่มีรสหวานติดตัวเสมอเมื่อออกไปทำกิจกรรม</p>	NURSING PROGRESS NOTE กลุ่มเวชศาสตร์ ฉุกเฉิน (252001)	พยาบาล วิชาชีพ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	ประเมิน ภาวะแทรกซ้อน และปัจจัยเสี่ยง (ต่อ)	<p>3.2 ตั้งเกตระดับความรู้สึกตัว</p> <p>3.3 ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและผู้ดูแลทราบ ถึงสาเหตุ อาการ และอาการแสดงภาวะ น้ำตาลในเลือดต่ำ และการปฏิบัติตัวเมื่อเกิด อาการ</p> <p>3.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยาลดระดับ น้ำตาลในกระแสเลือด บริเวณของยา ข้อควร ระวังในการใช้ยา ผลข้างเคียงและ ภาวะแทรกซ้อนของการใช้ยารวมถึงข้อห้าม ข้อควรระวังการใช้ยา</p> <p>3.5 รับประทานอาหารให้ตรงเวลา ไม่ อดอาหาร ควบคุมอาหารลดเค็ม ลดหวาน และไขมันที่ผู้ป่วยนี่คิดอินซูลินไม่ควรนี่คิด อินซูลินในขณะที่คนน้ำและอาหาร</p> <p>3.6 กิจกรรมหรือออกกำลังกายไม่ควร ทำกิจกรรมหรือออกกำลังกายมากเกินไป ควรออกกิจกรรมหรือออกกำลังกายให้ เหมาะสม เช่น ปั่นจักรยาน วิ่ง ยกน้ำหนัก ไม่ร้อง เพลง การเดินหรือวิ่งช้าๆ หรือรำนาวยิ่ง เป็น ต้น และพักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อย 6-8 ชั่วโมงต่อวัน</p> <p>3.7 ให้กำลังใจ ลดความวิตกกังวล</p> <p>3.8 เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้รับมาอย่างไม่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ป่วยทราบข้อมูลที่ถูกต้อง</p>		
5	จำหน่าย หรือ Admit	กรณีผู้ป่วยมีภาวะวิกฤตหรืออาการ ผิดปกติแพทย์จะนิจฉัยให้รับไว้เป็นผู้ป่วย ใน (Admit) ปฏิบัติดังนี้	1.NURSING PROGRESS NOTE กลุ่ม เวชศาสตร์ ถูกเงิน	พยาบาล วิชาชีพ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	อำนวย หรือ Admit (ต่อ)	<p>1. ในเวลาราชการ ประสานงานของเตียง กับหน่วย Admission Center</p> <p>2. นอกเวลาราชการ ประสานงานของเตียงกับหัวหน้าเวร品格ีรับเป็นผู้ป่วยสามัญ หรือของเตียงกับผู้ตรวจการนักเวลาระบุเป็นผู้ป่วยพิเศษ</p> <p>3. แจ้งข้อมูลกับหอผู้ป่วยที่จะรับผู้ป่วยใน การดูแลต่อเนื่องตามหลัก ISBAR และ ประเมินผู้ป่วยก่อนส่งผู้ป่วยไปยังหอผู้ป่วย โดยใช้แบบประเมินการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย กรณีผู้ป่วยที่แพทย์เห็นควรให้อำนวย กลับบ้านได้ พยาบาลวิชาชีพให้คำแนะนำ ตามหลัก D-METHOD ดังนี้</p> <p>D (Diagnosis) : ให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะ น้ำตาลในเลือดต่ำ ในผู้ป่วยเบาหวาน</p> <p>M (Medication) : ให้ความรู้และข้อมูล เกี่ยวกับการใช้ยาลดระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ปริมาณของยา ข้อควรระวังในการใช้ยา ผลข้างเคียงและการแทรกซ้อนของการใช้ยา รวมถึงข้อห้ามข้อควรระวังการใช้ยา</p> <p>E (Environment & Economic) : การจัด สภาพแวดล้อมที่บ้าน ให้เหมาะสมห้ามมีสิ่ง กีดขวางสำหรับผู้ป่วยเบาหวานที่มีแพลท์เท้า</p> <p>T (Treatment) : ปฏิบัติตัวตามแผนการ รักษาโรคเบาหวานและภาวะน้ำตาลในเลือด ต่ำที่เป็นอยู่เพื่อไม่ให้เป็นซ้ำและเฝ้าระวัง ตั้งเกตอาการที่ผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น สามารถ ขัดการและแก้ไขปัญหาหรืออาการผิดปกติ หรืออาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น</p>	(252001) 2. ทราบ การประเมิน ผู้ป่วยก่อน กลับบ้าน	

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยละเอียดดังนี้ (ต่อ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	การปฏิบัติ	แบบฟอร์ม	ผู้รับผิดชอบ
	นำหน้า� หรือ Admit (ต่อ)	<p>H (Health) : สังเกตอาการน้ำตาลในเลือด ต่ำ ได้แก่ เริ่มพิทักษ์ เหงื่ออออก ใจสั่น หน้ามีคุ้ง ตาลาย ตับสน มีน้ำเหลือง หัวบวบศีรษะพอกติกรรม เปป์สัน คลิน ไส้ หากเริ่มมีอาการควรคุ้มน้ำหวาน 1 แก้ว โดยใช้น้ำหวานเข้มข้น 30 มิลลิลิตรผสมน้ำ 200 มิลลิลิตรระหว่างให้คุ้มน้ำหวานระหว่างการสำลัก และควรมีถุงลมที่มีรสหวานติดตัวเสนอเมื่อออกราคาไปทำกิจกรรม และย้ำเตือน ห้าม หยุด ลด หรือปรับขนาดยา ลดน้ำตาลด้วยตนเอง</p> <p>O (Outpatient referral) : ให้ความสำคัญ ของการมาตรวจตามนัด การเจาะเลือดติดตามค่าระดับน้ำตาลในกระแสเลือด (FBS) ค่าระดับน้ำตาลย้อนหลัง 3 เดือน (HbA1C) การส่งต่อข้อมูลแผนการดูแลแต่ต่อเนื่องและการสรุปผลการดูแลไปยังศูนย์บริการสาธารณสุข ใกล้บ้านหรือหน่วยเบี้ยมบ้าน โรงพยาบาล วิชรพยาบาล เมื่อเกิดกรณีฉุกเฉินสามารถเข้าโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลใกล้บ้าน</p> <p>D (Diet) : สามารถเลือกอาหารที่ถูกต้อง เหมาะสมกับโรคเบาหวาน รับประทานอาหารให้เป็นเวลา รับประทานอาหารหรือผลไม้ที่ไม่หวาน หลีกเลี่ยงอาหารที่มีส่วนผสมของน้ำตาล ไม่ลดอาหาร ควบคุมอาหารลดเค็ม ลดหวาน และในกรณีที่ผู้ป่วยฉีดอินซูลินไม่ควรฉีดอินซูลินในขณะที่คงน้ำ และอาหาร</p>		
6	สื้นสุด	สื้นสุดการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน	-	-

วิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน คู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดค่า ที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล เริ่มใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2566 ถึง 31 มีนาคม 2567 มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามดัวซึ่งกัน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดค่า ข้าหลังเข้าหน่ายจากตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล ภายใน 72 ชั่วโมงกลับมาตรวจซ้ำ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล

เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 5

ผลลัพธ์เท่ากับร้อยละ 0

2. ผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดค่า ข้าบขณะรับการรักษา ณ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล

เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 5

ผลลัพธ์เท่ากับร้อยละ 0

3. ความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติในการบริการรักษาพยาบาลในระดับมาก

เป้าหมายมากกว่าร้อยละ 80

ผลลัพธ์เท่ากับร้อยละ 95

กรณีพบอุบัติการณ์ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน ปฏิบัติังนี้

1. พยาบาลหัวหน้าเวรรายงานหัวหน้าตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉินและทีมบุคลากรร่วมกับสหสาขา วิชาชีพ ทบทวน วิเคราะห์สาเหตุ และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

2. นำผลการทบทวนมาดำเนินการวางแผนการพยาบาลเพื่อคุ้มครองและป้องกันการเกิดซ้ำ

3. สื่อสารในที่ประชุมภายในห้องผู้ป่วยแจ้งผลการทบทวนแนวทางปฎิบัติงานให้บุคลากรทุกคน รับทราบแนวทางปฎิบัติ

4. ติดตามและประเมินผลแนวทางปฎิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการ

จารยานบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราโชวาท ความสำคัญตอนหนึ่งว่า “บัณฑิตทั้งหลาย ได้อุตสาหะเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต พยาบาลแล้วเชื่อว่าแต่ละคนคงมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพพยาบาลให้บรรลุถึงความสำเร็จและ ความเจริญมั่นคงในภายหน้า การจะทำให้ได้ดังที่กล่าว จำเป็นต้องอาศัยความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับใช้ปฎิบัติงาน ทั้งความรู้ในสาขาวิชาการพยาบาลที่บัณฑิตเล่าเรียนมา และความในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความรู้อย่างที่เรียกว่า ความรู้รอบตัว ซึ่งเมื่อประกอบส่งเสริมเข้าด้วยกันแล้ว

จะเกือบถูกให้แต่ละคนเป็นผู้รู้สึก รู้ก็ว่างและทันการณ์ทันสมัย จึงขอให้นักศึกษา ทุกคนหมั่นศึกษา หากความรู้เพิ่มเติม ให้ยิ่งลึกซึ้ง และก่อร่วงของข้ามอยู่เสมอ แล้วนำความรู้ที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับงาน กับสถานการณ์ และกรณีต่าง ๆ บนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ อุดมการณ์ สภากาชาดไทย และอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบัน ดำเนินได้ ถ้ามีใจ ได้เวลา แต่ละคนจะสามารถ สร้างสรรค์ความสำเร็จและ ความเจริญก้าวหน้า ให้แก่ตนเอง แก่วิชาชีพพยาบาล และแก่ชาติบ้านเมือง ได้อย่างยั่งยืนแท้จริง” ใน การพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันการพยาบาลศรีสวินทิรา สภากาชาดไทย ประจำปีการศึกษา 2561 ในวันที่ 22 ตุลาคม 2562 ทั้งนี้ ผู้จัดทำคู่มือฯ จึงขออนุมัติพระราชทาน ให้แก่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พึงระลึก และกระหนักเสมอในหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน

จรรยาบรรณพยาบาล ฉบับปี พ.ศ. 2546

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ โดยมติคณะกรรมการอำนวยการในการประชุมครั้งที่ 9/2546 วันที่ 26 กันยายน 2546 ให้การรับรองจรรยาบรรณพยาบาล ฉบับปี พ.ศ. 2546 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข จากจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลที่ได้ประกาศให้เป็นฉบับแรกใน พ.ศ. 2528 จึงขอประกาศใช้ จรรยาบรรณพยาบาล ฉบับปี พ.ศ. 2546 ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป (สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ, 2546)

ข้อที่ 1 พยาบาลรับผิดชอบต่อประชาชนผู้ต้องการการพยาบาลและบริการทั้งต่อปัจจุบันและ ครอบครัว ชุมชนและระดับประเทศในการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันความเจ็บป่วยการฟื้นฟูสุขภาพ และการบรรเทาความทุกข์ทรมาน

ข้อที่ 2 พยาบาลประกอบวิชาชีพด้วยความเมตตากรุณาเคารพในคุณค่าของชีวิตความมีสุขภาพดี และความผาสุกของเพื่อนมนุษย์ช่วยให้ประชาชนดำรงสุขภาพไว้ในระดับดีที่สุดตลอดวงจรของชีวิตนับแต่ ปฏิสันธิทั้งในภาวะสุขภาพปกติภาวะเจ็บป่วยรา ila จนถึงระยะสุดท้ายของชีวิต

ข้อที่ 3 พยาบาลมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาชีพกับผู้ใช้บริการผู้ร่วมงานและประชาชนด้วยความเคารพ ในศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชนของบุคคลทั้งในความเป็นมนุษย์สิทธิในชีวิตและสิทธิในสุขภาพเกี่ยวกับ การเคลื่อนไหวและการพูดการแสดงความคิดเห็นการมีความรู้การตัดสินใจค่านิยมความแตกต่างทางวัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนาต่อตนสิทธิในความเป็นเจ้าของและความเป็นส่วนตัวของบุคคล

ข้อที่ 4 พยาบาลยึดหลักความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคมมนุษย์พยาบาลยึดหลัก ความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคมมนุษย์ร่วมดำเนินการเพื่อช่วยให้ประชาชนที่ต้องการบริการ สุขภาพได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและคุ้มค่า ให้ผู้ใช้บริการได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับ ความต้องการอย่างดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วยความเคารพในคุณค่าของชีวิตศักดิ์ศรีและสิทธิในการมี ความสุขของบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่จำกัดด้วยชั้น วรรณะ เชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐฐานะ เพศ วัย กิจกรรมที่ชื่อเดียวกับสถานภาพในสังคม และ โรคที่เป็น

ข้อที่ 5 พยาบาลประกอบวิชาชีพโดยมุ่งความเป็นเดิศปฏิบัติการพยาบาลโดยมีความรู้ในการกระทำและสามารถอธิบายเหตุผลได้ในทุกรายละเอียดนาความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่องรักษาสมรรถภาพในการทำงานประเมินผลงานและประกอบวิชาชีพทุกด้านด้วยมาตรฐานสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อที่ 6 พยาบาลพึงป้องกันอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของผู้ใช้บริการ โดยการร่วมมือประสานงานอย่างต่อเนื่องกับผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับเพื่อปฏิบัติให้เกิดผลตามนโยบายและแผนพัฒนาสุขภาพและคุณภาพชีวิต ของประชาชนพึงปฏิบัติหน้าที่รับมอบหมายงานและมอบหมายงานอย่างรอบคอบ และกระทำการอันควรเพื่อป้องกันอันตรายซึ่งเห็นว่าจะเกิดกับผู้ใช้บริการแต่ละบุคคลครอบคลุม หรือชุมชนโดยการกระทำการของผู้ร่วมงานหรือสภาพแวดล้อมของการทำงานหรือในการใช้ที่ดินสู่สาธารณะและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ข้อที่ 7 พยาบาลรับผิดชอบในการปฏิบัติให้สังคมเกิดความเชื่อถือไว้วางใจต่อพยาบาลและต่อวิชาชีพการพยาบาลมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตประกอบวิชาชีพด้วย ความมั่นคง ในจรรยาบรรณและเคารพต่อกฎหมายให้บริการที่มีคุณภาพเป็นวิถีเป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนร่วมมือ พัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าในสังคมอย่างเป็นเอกภาพตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์อันดีและร่วมมือ กับผู้อื่นในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกวงการสุขภาพในระดับท้องถิ่นระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

ข้อที่ 8 พยาบาลพึงร่วมในการทำความเรียนก้าวหน้าให้แก่วิชาชีพการพยาบาลร่วมเป็นผู้นำทางการปฏิบัติการพยาบาลหรือทางการศึกษาทางการวิจัยหรือทางการบริหาร โดยร่วมในการนำทิศทางนโยบายและแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพพัฒนาความรู้ทั้งในขั้นเทคนิคการพยาบาลทฤษฎีขั้นพื้นฐานและศาสตร์ทางการพยาบาลขั้นลึกซึ้งเฉพาะด้านตลอดจนการรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ข่าวสารของวิชาชีพทั้งนี้ พยาบาลพึงมีบทบาททั้งในระดับรายบุคคลและร่วมมือในระดับสถาบันองค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

ข้อที่ 9 พยาบาลพึงรับผิดชอบต่อตนเองเข่นเดียวกับรับผิดชอบต่อผู้อื่นเคารพคนเองรักษาความสมดุลนั่นคือบุคคลิกภาพเคราะห์ ในคุณค่าของงานและทำงานด้วยมาตรฐานสูงทั้งในการดำรงชีวิต ส่วนตัวและในการประกอบวิชาชีพในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องเติมสีสันหรือประเมินประเมินพยาบาลพึงยอมรับในระดับที่สามารถรักษาไว้ซึ่งความเคารพคนเองความสมดุลในบุคคลิกภาพและความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตของตนเข่นเดียวกันของผู้ร่วมงานผู้ใช้บริการและสังคม

หลักจริยธรรมวิชาชีพ ๖ ด้าน ประกอบด้วย

1. สิทธิของผู้ป่วยในการตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ (Autonomy) หมายถึง บุคคลมีอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับเป้าหมายของแต่ละบุคคล ค้านท์ (Kant) นักปรัชญาที่เสนอแนวคิดนี้กล่าวว่า บุคคล เป็นผู้มีเหตุมีผลมีความสามารถในการเลือกตัดสินใจด้วยตัวเองหลักการในข้อนี้สนับสนุนการเคารพในการ

ตัดสินใจของผู้ป่วยที่จะเลือกวิถีทางของตนเองตามความเชื่อ และศรัทธา สิทธิที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างโดยไม่มีการบังคับ โดยบุคคลในทิมสุขภาพต้องให้การยอมรับแม้ว่าไม่เห็นด้วยก็ตาม

2. การกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วยเป็นสำคัญ (Beneficence) หมายถึงการกระทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ พยาบาลต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดแก่ผู้ป่วย ประโยชน์ในที่นี้หมายถึงการกระทำที่เป็นประโยชน์บนพื้นฐานทางด้านศีลธรรม จริยธรรมและกฎหมาย โดยบทบาทของพยาบาลที่อยู่บนพื้นฐานในหลักจริยธรรมข้อนี้คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การควบคุมโรค และการฟื้นฟูสภาพแก่ผู้รับบริการ โดยหลักสำคัญของการทำประโยชน์

3. การกระทำเพื่อหลักเดียงสาเหตุ หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น (Normal efficiency) หมายถึงการไม่นำสิ่งที่เป็นอันตรายมาสู่ผู้อื่น ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งไม่ทำให้ผู้อื่นเสียด้วยต่ออันตราย ประกอบด้วยห้ามง่ำ ห้ามทำให้ปวด ห้ามจำกัดอิสระภาพ และห้ามทำให้ประสาจากความสุข ทั้งนี้ ลักษณะการคุ้มครองนี้ถือว่า庇護หลักการนี้มีองค์ประกอบคือ ผู้ประกอบวิชาชีพมีหน้าที่โดยตรงและเต็มต่อหน้าที่ บุคคลได้รับอันตราย และอันตรายนั้นมีสาเหตุจากการละเลยหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมาย

4. การกระทำด้วยความซื่อสัตย์ตามพันธสัญญาวิชาชีพ (Fidelity) หรือการปกปิดความลับ (confidentiality) หมายถึง การรักษาลับภูมิและ การปกปิดความลับรวมทั้งการรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ป่วยพยาบาลมีหน้าที่หลักจะต้องมีความซื่อสัตย์ในการรักษาคำมั่นสัญญาต่อการที่จะให้การคุ้มครองผู้ป่วยอย่างเต็มที่และปกปิดความลับความเป็นส่วนตัวของผู้ป่วย ซึ่งการปกปิดความลับนี้ต้องไม่ทำให้เกิดผลเสียทั้งต่อตัวผู้ป่วย และต่อผู้อื่น

5. การกระทำต่อผู้ป่วยและครอบครัวด้วยความยุติธรรม (Justice) หมายถึง ความยุติธรรมต่อคนในสังคม โดยรวมไปถึงความยุติธรรม ความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคในการได้รับการบริการทางด้านสุขภาพ ในขณะที่การกระทำเพื่อทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคมเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก โดยเฉพาะการจัดสรรทรัพยากรทางการแพทย์และพยาบาลที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความยุติธรรม ดังนั้นพยาบาลสามารถเดียงนาใช้หลักของความยุติธรรมโดยการเคารพในสิทธิ์ในการตัดสินใจ และทางเลือกในการขอรับการรักษาทางการแพทย์ของผู้ป่วยแทน จึงจะทำให้ผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของตนเอง

6. การบอกความจริง (Veracity) หมายถึง การพูดความจริงและไม่โกหกหรือหลอกลวง บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการบอกความจริง โดยไม่มีการโกหกหลอกลวง เพราะการบอกความจริงโดยไม่มีการโกหกและหลอกลวงเป็นการแสดงถึงการเคารพความเป็นบุคคล พยาบาลมีหน้าที่ที่ต้องบอกความจริงเพราการไม่บอกความจริงจะทำให้ผู้ป่วยเกิดความไม่ไว้วางใจในด้านพยาบาล และอาจส่งผลถึงตัวพื้นที่ภาพในระยะยาว

บทที่ ๕

ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

คู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ถึง 31 มีนาคม 2567 มีปัญหาดังนี้

1. ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล มีผู้รับบริการจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยระดับรุนแรง ต้องให้การดูแลและช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เมื่อมีผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำบางรายอาจได้รับการประเมินและการตรวจวินิจฉัยลำบากทำให้เกิดเรื่องร้องเรียนเนื่องจากประเมินหรือคัดกรองผู้ป่วยไม่เป็นไปตามระดับความรุนแรง (ESI) ของผู้ป่วยหรือคาดเจ็บ

2. พยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 2 ปี บางรายให้คำแนะนำผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล ไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะการวางแผนการสำหรับผู้ป่วย

แนวทางแก้ไขและพัฒนา

1. จัดพยาบาลพี่เลี้ยงนิเทศ สอน ให้คำแนะนำพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 2 ปี ในการปฏิบัติตามคู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ

2. จัดประชุมพยาบาลวิชาชีพเพื่อให้ความรู้และให้คำแนะนำในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

3. ติดตามผู้ป่วยในการตรวจติดตามการรักษาหรือตามนัดในครั้งต่อไป

4. ติดตาม กำกับและตรวจสอบการปฏิบัติการพยาบาลตามคู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

1. พยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 2 ปี ควรศึกษาคู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล

2. ควรปรับปรุงคู่มือการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำที่เข้ารับบริการ ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาลตามความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรรมควบคุม โรค กระทรวงสาธารณสุข. (2566). การดูแลผู้ป่วยเบาหวานเข้าสู่ระยะสงบ. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. นนทบุรี.

คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช. (2565). แผนยุทธศาสตร์ 4 ปี 2565 -2568
HEROES Final. คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช.

ชนิษฐ์นาฏ จรีมาศ. (2558). ผลของการวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรมการดูแลตนของผู้ป่วย
โรคเบาหวาน โรงพยาบาลสตูลภูมิ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสาร โรงพยาบาล
มหาสารคาม, 12(2), 17–23.

ตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลวชิรพยาบาล. (2565). *Service Profile Emergency Room* คณะ
แพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช. คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล
มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช.

บุญจันทร์ วงศ์สุนพรัตน์, รัตนกรรณ์ จิระวัฒน์, พัชรพิมณฑ์ กิริมย์เมือง และน้ำเพชร สายบัวทอง. (2555).
แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก: การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะน้ำตาลต่ำในเลือด.
รามาธิบดีพยาบาลสาร, 18(2), 166-177.

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลวชิรพยาบาล คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช.
(2567). โครงการสร้างการบริหารงานคณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช.
คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช.

พรศิริ พันธสี. (2559). กระบวนการพยาบาลแบบแผนสุขภาพ : การประยุกต์ใช้ทางคลินิก. สมุดปราการ:
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

บุรีพร เชื้อสุวรรณ. (2566). การพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำในระยะเวลาแผนการ
จำหน่าย และคุณเตื่อนเรื่องที่บ้าน. วารสารวิชัยและวิชาการสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร, 4(2), 62-71.

โรงพยาบาลวชิรพยาบาล คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช. (2564). แนวทาง
เป้าหมายความปลอดภัยของผู้ป่วยตามหลัก *Vajira 2P Safety Goals*. ฉบับปรับปรุง 2 วันที่ 15
ตุลาคม 2564. คณะแพทย์ศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิชิราช.

ลดาวัลย์ ฤทธิก้า. (2562). ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจโดยใช้ D-
METHOD พอความพึงพอใจและการกลับเข้ารับการรักษา. วารสาร โรงพยาบาลมหาสารคาม,
16(2), 112-122.

วรรูปการ์ด อศวพรวิพุช. (2559). มาตรฐานการพยาบาล: กระบวนการพยาบาลและจริยธรรมวิชาชีพ.
วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข, 2(3), 393-400.

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล. (2561). เปรียบเทียบความปลอดภัยของบุคลากรของประเทศไทย พ.ศ.2561 Personnel Safety Goals : SIMPLE Thailand 2018. นนทบุรี : เพมส์ แอนด์ ชัคเซ็ฟฟ์ล.

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. (2546). จรรยาบรรณพยาบาล ฉบับปี พ.ศ. 2546. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร.

สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสูด้าฯ สยามบรมราชกุمارี. (2562). แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับโรคเบาหวาน. กรุงเทพมหานคร.

สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2551). มาตรฐานการบริการพยาบาลผู้ป่วย อุบัติเหตุและอุบัติเห็น มาตรฐานการพยาบาลในโรงพยาบาล. (ปรับปรุงครั้งที่ 2). นนทบุรี: สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์.

สุรจิต ศุนทรธรรม. (2551). คำอธิบายประกอบพระราชบัญญัติการแพทย์อุบัติเห็น. สถาบันการแพทย์อุบัติเห็น แห่งชาติ, editor. กรุงเทพมหานคร.

อรนันท์ หาญฤทธ. (2557). กระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้. วารสารพยาบาลทหารบก, 15 (1), 137-143.

ภาษาอังกฤษ

- Abdelhafiz, A. H., Rodríguez-Mañas, L., Morley, J. E., & Sinclair, A. J. (2015). Hypoglycemia in older people-a less well recognized risk factor for frailty. *Aging and disease*, 6(2), 156.
- Briscoe, V. J., & Davis, S. N. (2006). Hypoglycemia in type 1 and type 2 diabetes: physiology, pathophysiology, and management. *Clinical diabetes*, 24(3), 115-121.
- Canadian Diabetes Association. (2008). Canadian Diabetes Association 2008 clinical practice guidelines for the prevention and management of diabetes in Canada. *Can J diabetes*, 32, 1.
- Hepburn, D. A., Deary, I. J., Frier, B. M., Patrick, A. W., Quinn, J. D., & Fisher, B. M. (1991). Symptoms of acute insulin-induced hypoglycemia in humans with and without IDDM: factor-analysis approach. *Diabetes care*, 14(11), 949-957.
- MacCuish, A. C., Munro, J. F., & Duncan, L. J. P. (1970). Treatment of hypoglycaemic coma with glucagon, intravenous dextrose, and mannitol infusion in a hundred diabetics. *The Lancet*, 296(7680), 946-949.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

Flow การติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการแผนกฉุกเฉิน

Flow การติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการแผนกฉุกเฉิน และ short stay
ด้วยเรื่อง Hypoglycemia

ขอบเขต

ผู้ป่วยเบาหวาน (Patient with Diabetes) ที่มา ER visit ด้วย hypoglycemia และ D/C จาก ER/SS
ภายใน 72 ชั่วโมง ไม่ revisit ด้วย hypoglycemia ใน 72 ชั่วโมง

มีอาการแสดง น้ำตาลในเลือดต่ำ + CBG หรือ ambulance หรือที่ ER < 70 mg/dl

Nurse ER/SS ประเมิน และระบุผู้ป่วย

- ผู้ป่วยได้รับการจัดการความน้ำตาลในเลือดต่ำเรียบร้อยแล้วและ Plan D/C จาก ER/SS ภายใน 24-48 ชม (เพื่อให้ทราบแผนการรักษาต่อ และ สามารถกำหนดวันติดตามเมื่อถัดไป)
- ส่งใบสั่งให้ในเบนท์ กรณีกลุ่ม Hypoglycemia ER/SS เพื่อรับพิมพ์รายงานการรักษา
- กรณีซึ่งต้องประเมินโดย Nurse ER หากถูกต้องคุยกับ พยาบาล

Hypoglycemia team nurse

(DSMES + ประเมินวิธีการติดตามหลังจากนี้)

Tele-nursing

Phone call (เบอร์โทรศัพท์ กทม.)

ไม่มี Telenursing / Phone call

ใช้สถานที่ Telemedicine

ลง COC (SS ดำเนินการต่อ)

การติดตามและบันทึกข้อมูลโดย Hypoglycemia team nurse

- ในการติดตาม Tele-nursing หรือ Phone call โดย พยาบาลที่อยู่ระหว่างการติดตาม
- บันทึกข้อมูลใน Google sheet ข้อมูลครบ ยกเว้น COC

Hypoglycemia team nurse

- รับผู้ป่วยที่ พยาบาลลงทะเบียน NCD clinic
- รับผู้ป่วย พยาบาลลงทะเบียนต่อเมืองได้เช่น (พิจิตรฯ)
- รับผู้ป่วย พยาบาลลงทะเบียน NCD clinic
- รับผู้ป่วยลืมตัว พยาบาลลงทะเบียน NCD clinic
- รับผู้ป่วย พยาบาลลงทะเบียนต่อเมืองได้เช่น (พิจิตรฯ)

หน้าที่

- กรณี New case ประเมินให้ความต้องการแบบประเมิน และให้ความรู้ส่วนที่ 1
- ส่งเอกสาร ให้พยาบาลตรวจสอบต่อไปทำส่วนที่ 2
- บันทึกใน Data sheet

Flow การติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการแผนกฉุกเฉิน

ภาคผนวก ข

แบบบันทึกและติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่เกิด Hypoglycemia แผนกฉุกเฉิน

แบบบันทึกและติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่เกิด Hypoglycemia แผนกฉุกเฉิน (ER/SS)

ส่วนที่ 1 แบบประเมิน และให้ความรู้		
Google form 1 ข้อมูลผู้ป่วย		
1. อายุ _____ ชาย _____ HN _____		
2. รหัสบัตรประจำตัวประชาชน _____ บัตร医疗保险 _____		
3. นานาหารานพื้นดิน (คงปีเดือนหายใจ) ☐ ชาย ☒ หญิง ☐ สามี/คู่		
4. โรคประจำตัว (คงปีเดือนหายใจ) ☐ HT ☐ DLP ☐ CAD ☐ Stroke ☐ CKD/ESRD ☐ CA ☐ อื่นๆ _____		
5. อายุรักษาก่อนหน้านี้ที่รักษาแล้ว ภายใน 3-6 เดือน ก่อนเข้ารับ _____ ☐ ใช่ ☐ ไม่		
Google form 2 สถานะสุภาพเมื่อออกจาก ER		
Disposition ☐ D/C ☐ admit ward ☐ admit short stay ☐ refer ☐ ไม่รับประทาน ☐ dead		
Google form 3 แบบประเมิน ติดตามผลการให้ความรู้		
5. ความสามารถในการดูแลตัวเอง ☐ ดูแลดี ☐ ดูแลดีมาก		
6. เมื่อรู้ว่ามีอะไรเป็นภัย ☐ Smart Phone ☐ อินซูลินท์ Tele-nursing ☐ ไม่อินซูลินท์ Tele phone ☐ ไข้สีฟ้าที่มีผลลัพธ์รุนแรง ☐ ไข้สีฟ้าที่รุนแรง		
7. การติดตามระดับน้ำตาลของตัวเอง ☐ มีเครื่องตรวจ สามารถทำได้ ☐ ไม่มีเครื่องตรวจ		
8. การให้ความรู้สำหรับผู้ป่วย (DSMES) ☐ การให้ยาออกซิเจนบ้าน ☐ อาการร้าวขาในสีสือค์ท์และภาระที่ใช้ ☐ การรับประทานอาหาร ☐ การติดตามระดับน้ำตาล (ถุงน้ำตาล monitoring)		
9. ช่องทางและวันที่ติดตามรายเดือน ☐ Tele-nursing ๑๒/๑๒/๕๗๖๙/๔๘/๖๙ ☐ Phone call ๑๒/๑๒/๕๗๖๙/๔๘/๖๙ ☐ COC ๑๒/๑๒/๕๗๖๙		
10. สาเหตุหลัก Hypoglycemia ☐ ให้อาหารสาย ☐ ยาเสพติด ☐ ความเครียด ☐ ติดเชื้อ ☐ อื่น ๆ _____ ลงชื่อผู้ประเมินและให้ความรู้ _____ CDE/DMWVN/RN วันที่ _____		
ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการติดตาม		
Google form 4		
1. วิธีการติดตาม ☐ Tele-nursing ☐ Phone call ☐ COC		
2. วันที่ติดตาม ครั้งที่บันทึก _____ ☐ ครั้งแรก ☐ บันทึกครั้งที่ _____		
3. จำนวนผู้ป่วยที่ติดตาม _____ ☐ ๐ ☐ ๑ ☐ ๒+		
4. จำนวนผู้ป่วยที่ติดตาม _____ ☐ ๐ ☐ ๑ ☐ ๒+		
หมายเหตุ _____ CDE/DMWVN/RN วันที่ _____		

แบบบันทึกและติดตามผู้ป่วยเบาหวานที่เกิด Hypoglycemia แผนกฉุกเฉิน

ภาคผนวก ค
แนวทางปฏิบัติ เรื่อง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT
PROTOCOL

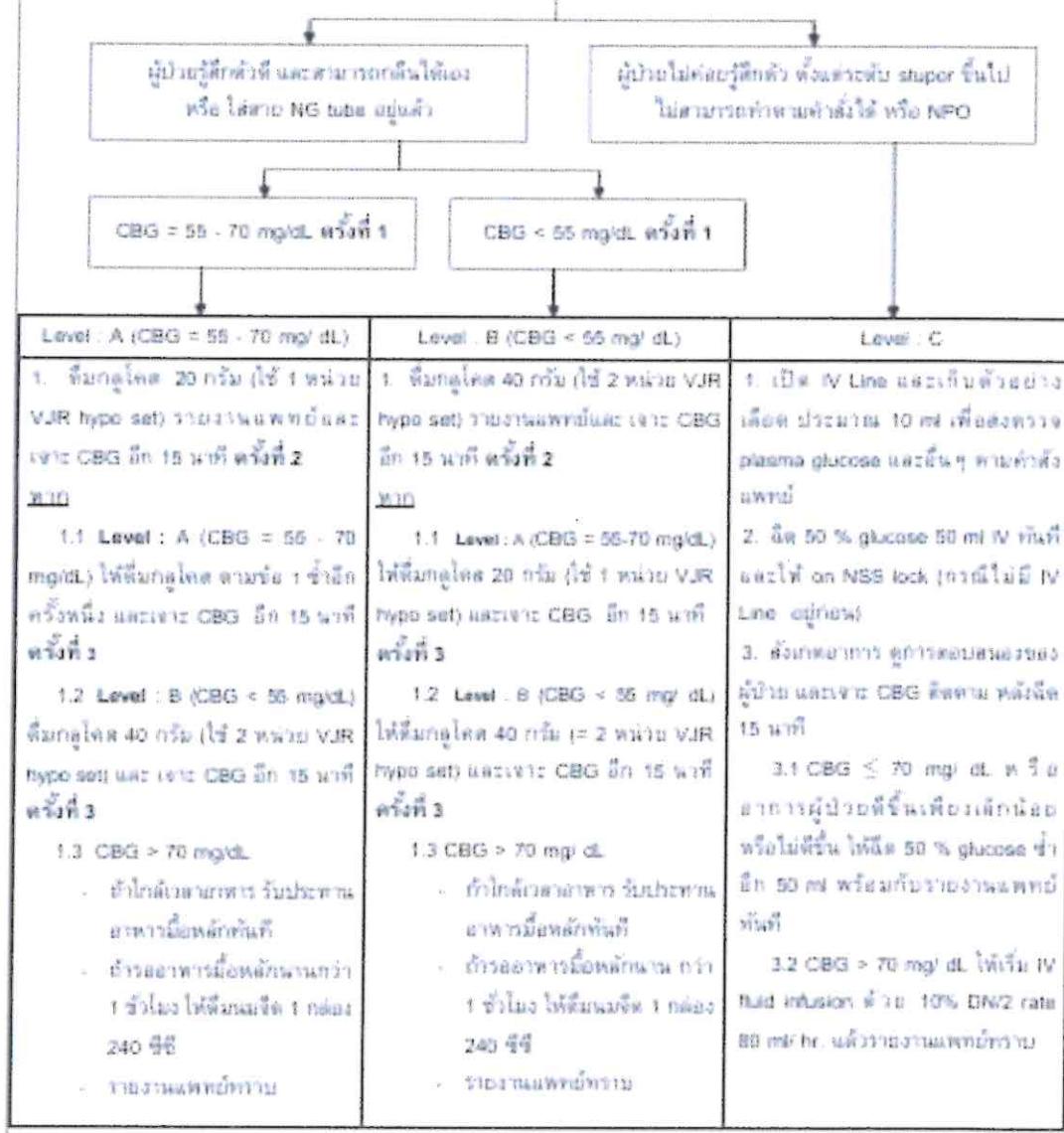
WI-MED-010 แก้ไขครั้งที่ 00

เมษายน 2564

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL

เมื่อหัวใจเต้น率พอดีจะมีน้ำตาลในเลือด (*capillary blood glucose; CBG*) หรือ blood sugar ให้ต่ำ $\leq 70 \text{ mg/dL}$ หรือ
พบผู้ป่วยอาการของภาวะหัวใจไม่เต้นอย่างรุนแรงที่มีภาวะหัวใจเต้นหยุดลงเฉียบ (*ER/ EMS*) ผู้ป่วยฉุกเฉิน (*OPD*)
และผู้ป่วยเฉียบพลัน (*SDS*) ให้รักษาภาวะหัวใจเต้น率ต่ำลง แต่ทั้งนี้ต้องการหัวใจเต้นอยู่ชั่วขณะให้ได้มากที่สุด

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เป็นแนวทางในการดูแล รักษาผู้ที่มีภาวะหัวใจในเมืองต่ำ (ค่าหัวใจในเมือง ≤ 70 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร) สำหรับผู้ใหญ่ (adult)

2. นิยามที่สำคัญ/ คำจำกัดความ

2.1 ภาวะหัวใจในเมืองต่ำ หมายถึง Blood glucose หรือ CBG ≤ 70 mg/dL เมื่อยกเว้น 3 ระดับ

- **Level A** หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สามารถยกตัวให้เอง หรือใส่สาย NG tube อรุณแล้ว และมีผลการตรวจระดับหัวใจจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือ น้ำตาลปัสสาวะน้ำ (capillary blood glucose: CBG) มีต่ำ 55 – 70 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

- **Level B** หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สามารถยกตัวให้เอง หรือใส่สาย NG tube อรุณแล้ว และมีผลการตรวจระดับหัวใจจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือ น้ำตาลปัสสาวะน้ำ (capillary blood glucose: CBG) มีต่ำกว่า 55 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

- **Level C** หมายถึง ผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว ตึ้งแต่ระดับ Stupor ขึ้นไป ไม่สามารถทำพิสูจน์ได้ หรือ NPO

2.2 VJR hypo set หมายถึง เด็กซีโลเรซโซ (Powdered Dextrose 20 g Sachet) ซึ่งประกอบด้วย เด็กซีโลเรซโซจำนวน 20 กรัม ซึ่งมีปริมาณเท่ากับกลูโคส 20 กรัม

- 1 VJR hypo set หมายถึง เด็กซีโลเรซโซ (Powdered Dextrose 20 g Sachet) จำนวน 1 ซอง ซึ่งมีปริมาณเท่ากับกลูโคส 20 กรัม

- 2 VJR hypo set หมายถึง เด็กซีโลเรซโซ (Powdered Dextrose 20 g Sachet) จำนวน 2 ซอง ซึ่งมีปริมาณเท่ากับกลูโคส 40 กรัม

2.3 ผู้ใหญ่ (adult) หมายถึง ผู้ที่เป็นเบาหวาน หรือไม่ได้เป็นเบาหวาน ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป

3. ผู้รับผิดชอบ

แพทย์/ พยาบาล/ ศิษย์แพทย์/ พยาบาล

4. ขอบเขต/ กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ป่วยเบาหวานหรือไม่ได้เป็นเบาหวานผู้ใหญ่ ที่มีระดับหัวใจในเมือง ≤ 70 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

คณะแพทยศาสตร์วิจิราภิยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
FACULTY OF MEDICINE VAJIRA HOSPITAL NAVAMINDRADHIRAJ UNIVERSITY

ผู้อนุมัติเอกสาร
 สพ.สส. จ.กรุงเทพฯ ลงนาม
 ผู้อนุมัติการใช้งานเอกสาร

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL

5. อุปกรณ์หรือเครื่องมือ

5.1 เท็กซ์เตอร์เพส (Powdered Dextrose 20 g Sachet)

5.2 บันทึกคำสั่งการรักษา (doctor order note) ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL

LEVEL A

5.3 บันทึกคำสั่งการรักษา (doctor order note) ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL

LEVEL B

5.4 แบบบันทึก DM & Hypoglycemia and record form

6. วิธีการดำเนินงาน แนวทางปฏิบัติ

6.1 เมื่อเจ้าหน้าที่ในเมืองและพบว่า ผู้ป่วยอยู่ใน Level A ต้อง ผู้ป่วยรู้สึกหิว และสามารถกินได้ดี และไม่ NG tube อยู่แล้ว และมีระดับน้ำตาล จากอาการตรวจห้องปฏิบัติการ และจากการตรวจฟ้า口腔เป็นอย่างนี้ CBG (1) ครั้งที่ 1 ให้ต่ำ 55 - 70 มิลลิกรัม ต้องเตรียม ให้ปฏิบัติตามแนวทาง LEVEL A ดังนี้

6.1.1 ให้มนูกูลิโอด 20 กรัม (ใช้ 1 แพ็ค VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี รับทานแพทย์

6.1.2 เช่น CBG (2) ครั้งที่ 2 หลังที่มนูกูลิโอด 15 นาที สำหรับ

6.1.2.1 Level: A (CBG 55 - 70 mg/ dL)

6.1.2.1.1 ที่มนูกูลิโอด 20 กรัม (1 แพ็ค VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี

6.1.2.1.2 เช่น CBG (3) ครั้งที่ 3 หลังที่มนูกูลิโอด 15 นาที

6.1.2.2 Level: B (CBG ท้องกว่า 55 mg/ dL)

6.1.2.2.1 ที่มนูกูลิโอด 40 กรัม (2 แพ็ค VJR hypo set) ผสมน้ำ 250 ซีซี

6.1.2.2.2 เช่น CBG (3) ครั้งที่ 3 หลังที่มนูกูลิโอด 15 นาที

6.1.2.3 CBG > 70 mg/ dL

- ชี้ให้กินอาหาร ให้รับประทานอาหารเมื่อหลังกินหิว
- ถ้าต้องรออาหารมื้อหลังอาหารแรก 1 ชั่วโมง ระหว่างรออาหาร ให้กินนมหรือ 1 ก้อน (240 ซีซี)
- รับประทานอาหารมื้อทั่วไป
- พยายามดื่มน้ำเพียงพอผู้ป่วย ประมาณห้ามลิตรชาเขียว

คณะแพทยศาสตร์วิจิราภิยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธาราช
FACULTY OF MEDICINE VAJIRA HOSPITAL NAVAMINDRADHIRAJ UNIVERSITY

ผู้อนุมัติเอกสาร
ผศ.ดร.ชัยกรรุจ มณีฤทธิ์
ผู้ฝึกอบรมที่ปรึกษาและแก้ไข

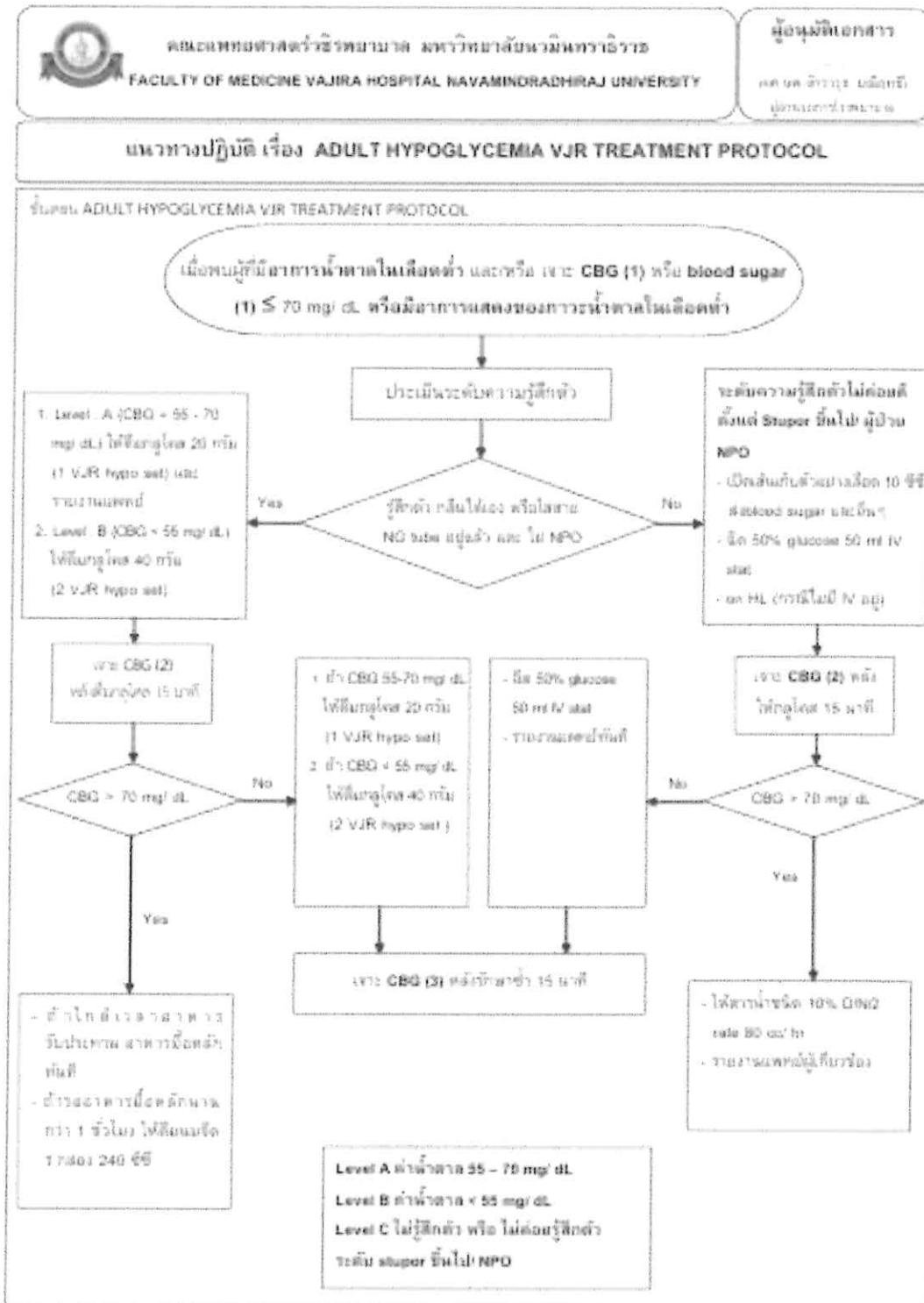
แนวทางปฏิบัติ เรื่อง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL

7. เครื่องมือขั้วตัดอุบัติ

7.1 อัตราการปฏิบัติตามแนวทาง ADULT HYPOGLYCEMIA VJR TREATMENT PROTOCOL
7.2 จำนวนผู้ป่วยเบาหวานที่เกิด Hypoglycemia

8. Reference

คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (2560). แนวทางปฏิบัติสำหรับโรงพยาบาล 2560. บริษัท รอมเบิน มีเดีย จำกัด. กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก ๔

Powdered Dextrose หรือวชิรไธโนป์ เท็ต

Powdered Dextrose ທີ່ວ້າວິໄໂປ ເຫືດ

ภาคผนวก จ
ใบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน

ໃນເວົະບັນຍັນຜູ້ປ່າຍນອກເວົາສາຕ່ລະຖຸກເດີນ

 5300110621406/09/2022 15:34:29%650749624%/%232001%OP0023%~99
NURSING PROGRESS NOTE
 กิจितเวชศาสตร์อุบัติเหตุ(252001)

มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยมั่นคงเชียงราย

ชื่อ-นามสกุล _____						เพศ _____	อายุ _____	HN _____	
T (°C)	P (/min)	R. (/min)	BP (mmHg)	Date/ Time	FOCUS	Progress Note A: Assessment I: Intervention E: Evaluation		Sign Name	

แบบฟอร์มที่ใช้แล้ว
รหัสเอกสาร : ENR : OP0023

NUESING PROGRESS NOTE เวชศาสตร์อุบัติเหตุ

ภาคผนวก ฉ
หนังสือรับรองการใช้คู่มือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ฝ่ายการพยาบาล (ตึกเวชศาสตร์ฉกเฉิน โทร. ๓๒๐๗ - ๙)

๗

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอรับรองการนำคำมีอกรับภัยต้านมาใช้จริงในหน่วยงาน

เรียน หัวหน้าตึกเวชศาสตร์ฉกเฉิน

ด้วยข้าพเจ้า นายพรชัย คินันติ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ พวช. ๑๔๕๗๔ ปฏิบัติงานตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง “คู่มือการพยาบาลการวางแผนการจำหน่ายผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาล ในเลือดต่ำ” ที่เข้ารับบริการตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชิรพยาบาล”

ในการนี้ ข้าพเจ้ามีความประสันต์ ของการรับรองว่าได้มีการนำคู่มือการปฏิบัติงานเรื่องดังกล่าว นำไปใช้จริงในหน่วยงานตึกเวชศาสตร์ฉุกเฉิน เพื่อใช้ประกอบการขอประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ตั้งแต่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ພរិយ គិនុតិ
(នាយករដ្ឋមន្ត្រី គិនុតិ)

พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลุวชิรพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราริชา

ເຮືອນ ນັດນະກຳກາງຕະຫຼາດ ເຕັມວິຊາຄົນ
ແລ້ວໂກງຕ່າງໆນີ້

เรียน นายก. อิสตอง

(นางปาริชาติ จันทร์สุนทรพร)
พยาบาลวิชาชีพประจำอยุธยาพิเศษ
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจังหวัดอยุธยา
ศูนย์อนามัย ถนนสุรินทร์ ตำบลห้วยใหญ่

- ๙ ๗๘. မြန်မာ

ମାତ୍ରା ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ
ମାତ୍ରା ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ

(นางจินดา แสงรุจิ)
พยานประจำวัดซึ่งเป็นผู้ดูแลการพิพากษา
ทั้งหมดในวัด ไม่ว่าจะเป็นเจ้าอาวาสหรือกรรมการ
ฝ่ายบริหาร ไม่ว่าจะเป็นเจ้าอาวาสหรือพยาบาล

ผู้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาชั่วคราว
นางสาวจันทร์ ฉินดา
พานาลีวิชาชีวแพทย์
พานาลีวิชาชีวแพทย์
หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลเวชศาสตร์ดุจเด็กและรักษาเด็ก
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนฯ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ฝ่ายทรัพยากรบุคคล (งานพัฒนาบุคลากร โทร. ๓๕๕๓)

ที่ พวช. ๐๕/๖๒๙๖

วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งผู้มีสิทธิขอรับการแต่งตั้งฯ จัดทำส่งเอกสารภายในระยะเวลาที่กำหนด

เรียน หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชิรพยาบาล

ฝ่ายการพยาบาล

เลขรับ ๕๐๕๙

วันที่ ๒๙ ต.ค.๖๗

เวลา ๘.๕๐ น.

ด้านวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล

รับที่ ๔๙

วันที่ ๓๐ ต.ค.๖๗

เวลา ๘.๒๐ น.

ดับเบิลยู: หนังสือฝ่ายทรัพยากรบุคคล ที่ พวช. ๐๕/๖๒๙๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ ประกาศผลการคัดเลือกบุคคล พนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชิรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์วิชรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ให้เป็นผู้มีสิทธิขอรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ที่สูงขึ้น ในตำแหน่งเลขที่และส่วนงานเดิม ตามประกาศคณะกรรมการคัดเลือกบุคคล เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคล (พนักงานมหาวิทยาลัย) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒ ราย ดังนี้

๑. นายพรชัย คินันติ

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

(ตำแหน่งเลขที่ พวช. ๑๑๕๗๔)

๒. นางนวลบงกช ลีมพิมลรัตน์

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(ตำแหน่งเลขที่ พวช. ๑๑๗๔๕)

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ: ฝ่ายทรัพยากรบุคคลได้ประกาศผลการคัดเลือกบุคคล ของพนักงานมหาวิทยาลัย ทั้ง ๒ ราย ดังกล่าว ครบตามระยะเวลาที่กำหนด และไม่มีผู้ใดทักท้วง เห็นควรแจ้งผู้มีสิทธิขอรับการแต่งตั้งดำเนินการจัดทำเอกสารเพื่อเสนอขอให้ประเมินตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ภายใน ๑๘๐ วัน หลังจากประกาศผลการคัดเลือกครบ ๓๐ วัน ครบกำหนดวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ (เนื่องจากวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๘ เป็นวันหยุดราชการ) หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังไม่ส่งผลงานให้ถือว่าประกาศผลการคัดเลือกนั้นเป็นอันยกเลิก) ทั้งนี้ ต้องส่งถึงฝ่ายทรัพยากรบุคคล ก่อนครบกำหนด ๓๐ วัน เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามรูปแบบที่ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ได้แนบเอกสารดังนี้

๑. แบบขอรับการแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยฯ

จำนวน ๕ เล่ม

- เรียน หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลทุกท่าน
- หน.สาขา จันทน์
- งานฝึกอบรม/วิชาการ
- งานธุรการ
- ส่ง E-mail แจ้งหน่วยงาน

(นางสาวปวิณा ประเสริฐจิตร)

หัวหน้าฝ่ายทรัพยากรบุคคล

คณะแพทยศาสตร์วิชรพยาบาล

มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

รับทราบและแจ้งผู้เกี่ยวข้อง

(นางจันทน์ แสงรุจิ)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าสาขาวิชาพยาบาลสูปีบีพิเศษศัลยกรรม

๓๐ ต.ค.๖๗

(นางปริชาติ จันทร์สุนทรพร)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชิรพยาบาล

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

สำเนาถูกต้อง

พ.ร.บ. ม.๔๔

ประวัติผู้เขียนคู่มือ

ชื่อ-นามสกุล	นายพรชัย กินนันติ
วัน เดือน ปีเกิด	เกิดวันที่ 26 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2532
ประวัติการศึกษา (Education)	พ.ศ. 2555 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. 2563 ประกาศนียบัตรพยาบาลเฉพาะทาง สาขาพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน คณะพยาบาลศาสตร์เกือกรุณย์ ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิราษร์
ประวัติการทำงาน (Work experience)	1 พฤษภาคม 2555 ถึงปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ศึกษาศาสตร์ฉุกเฉิน ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลวชิรพยาบาล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทรราชวิราษร์

